1873.

FOGELW

Digitized by Google

ILLUSTRERAD

NISSE-KALENDER

FÖR

1873.

STOCKHOLM,
ISAAC MARCUS' BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG,
1873.

Printed in Sweden

Digitized by Google

Digitized by Google

Också ett företal.

Damer och herrar!

Det är nu en gång så, att hvarje bok, stor eller liten, skall ha sitt företal. Stundom är detta företal detsamma som »förord», *hoc est:* rekommendation, och förf. eller förläggare »lägga för» de vackraste, men dock blygsammaste (!) fraser, modersmålet har att erbjuda; stundom är företalet blott en introduktion eller en uvertyr, eller som det heter på ren svenska: »öppning», och då spårar man ofta nog mellan raderna brist på "spaltfylnad"; sällan är det hvad det bör vara: en vänlig nick, ett hjertligt »god dag», eller ett toujourt »morgens, bror Pettersson» o. s. v.

Det är den senare sortens företal, Nisse vill hålla till sina läsare. Han känner sin publik, så att han behöfver alls icke anstränga sig med några citater ur Knigges eller någon annan umgängeslära, han säger

JUL 29 '48 Björck

1126486 Digitized by Google

blott: *här ha'n J min kalender för* **tredje** *gången! Morgens!* ...

Hvad den innehåller, mån J sjelfva taga reda på. Det enda, som på förhand kan försäkras, är att bytingen visar sig glad, men dock städad, ja, som bok betraktad, till och med »exemplarisk». De »gubbar», han »gör» här och der, äro illustra bevis på hans skämtsamma lynne, ty se, han fruktar hvarken konkurrenters hat eller kritikens stormar — nej, han sjunger med skalden:

»Väl stormar det ofta på verldshafvet blå,
men det är min lösen: se glad ut ändå!»

Nog nu! ... Nisse vill vara »kort» — det ligger i hans natur.

Glad jul! Morgens!

REDAKTIONEN.

Digitized by Google

GRANNAR IMELLAN.

TECKNING UR STOCKHOMSLIFVET

AF

SYLVIA.

Digitized by Google

Fröken Klara Barkenbom var en vacker flicka med himmelsblå ögon och gropar i rosenröda kinder; men, utom de tusen behag naturen slösat på henne, kunde hon som arf förvänta vissa betydelsefulla tusen, man kallar riksdalrar. Att hon af en del unga män ansågs för en särdeles intressant bekantskap faller af sig sjelft. Ingeniörer, löjtnanter, grosshandlare och notarier voro outtröttliga att göra fönsterparader utanför den skönas bostad — inom den var svårare att komma; ty gubben Barkenbom, den vackra flickans fosterfar, hade den åsigten, att icke tillåta några ungherrar stiga öfver sin tröskel. Ett undantag fanns dock, en viss herr Doverby, hvilken åtskilliga gånger i veckan besökte den unga flickan. Herr Doverby var en elegant man med en stor sigillring på venstra handens pekfinger och en förgyld knapp på sin promenadkäpp. Han var för öfrigt en mycket älskvärd personlighet, som för billiga vilkor, efter en ny och af honom sjelf uppfunnen metod, på tjugo timmar lärde folk att korrekt tala och skrifva engelska språket. Det är naturligt att hans tid var mycket upptagen med lektioner, åtminstone försäkrade han sina vänner detta, och han svor på, att han begick en ordentlig stöld ifrån sig sjelf, när han antog en middagsbjudning eller en invitation till någon annan förströelse. — Den innevarande stunden var han dock endast upptagen med sig sjelf och sina egna tankar; att dessa voro af en angenäm art

Digitized by Google

syntes af det leende, hvarmed han blåste cigarröken ifrån sig, under det han i ett soffhörn njöt ett behagligt *dolce far niente*. Då och då öppnade han sina läppar för att säga det lilla melodiska namnet Klara, hvarvid han fick en ganska kännbar hjertklappning. Ja, herr Doverby var förälskad! Och som han måhända icke var det för första gången i sitt lif, så förstod han fullkomligt hvad det var för känslor, som jagade fram detta väldiga tick tack!

»Det är den vackraste flicka, jag någonsin sett, mild som en ängel och läraktig som en liten pudel!» tänkte han och gaf sig en blick i spegeln, i det han fann att han borde ha allt skäl för att lyckas i sitt tilltänkta frieri. Han hade ju oklanderliga engelska polisonger, tänder som en ung häst och ett hår, som villigt reste sig till den ståtligaste tupé. Det var omöjligt att en ung flicka kunde fordra ett angenämare utseende hos sin blifvande herre och man. Det låg tillfredsställelse i denna tanke, det låg tillfredsställelse i hela hans väsen, hans ansigte likasom sken. Och nöjd kunde han också vara. Han skulle bli försatt i det lyckliga predikament att verkligen kunna kalla den rock, han bar på sin kropp, för sin. I sin själ höjde han en tacksamhetssuck till de visa lagtiftare, som beslutit, att den gifta qvinnan icke sjelf får disponera sin förmögenhet. Ja, så bör det vara — ett hjerta, en tanke och en kassa!

Men huru stor summa skulle en gång den älskade flickans förmögenhet belöpa sig till? Herr Barkenbom var en så kallad »tät gubbe». Han hade varit bryggare; men lagt ner rörelsen och lefde nu som kapitalist och husegare ett lugnt och lyckligt lif. Troligtvis för att ge det någon omvexling var det som han då och då ökade på sina hyror för de offer, som kallade sig hyresgäster, och sådana hade han, i det välbelägna huset, icke svårt att finna. Dessutom hade herr Barkenbom den vanan, att slå döförat till för alla reparationer och

Digitized by Google

äskade förbättringar, en döfhet, som kanske mera än något annat befästade folk i deras tankar att han vore en »tät karl», hvilken förstod att spara på sitt, ett antagande, som för ingen del nedsatte honom i hans medmenniskors aktning, icke ens när dessa voro hans egna hyresgäster, såsom fallet till exempel var med herr Doverby.

Den intressante unge mannen hade som språklärare gjort den täcka Klara Barkenboms bekantskap. Det var som lärare han fått inträde i hennes familj och han såg för sig intet hinder, hvarför han ej skulle kunna bli närmare berörd med densamma. Väl är det sant, att han utom lektionstimmarne icke vexlat tio ord med någon af dess älskvärda medlemmar; men den täcka Klara hade alltid, en passant, småleende helsat på honom, ett leende, som omsider försatt honom i det förhoppningsfullaste och lycksaligaste tillstånd. Ja, huru rik kunde den der flickan vara! Detta var en sak, som han lofvade sig att noga utforska, och i denna lofvärda afsigt begaf han sig direkte in till sin värdinna.

»Cecile,» sade den älskvärda fru Pilqvist till sin äldsta dotter, »tag bort blöjorna och mantlarne från stolen der, att herr Doverby, kan få någon plats! Var god och sitt ner. Det var då riktigt snält att titta in till mig, jag kan verkligen behöfva den förströelsen att tala med folk. Pilqvist är borta hela dagarne ... nå ja, se, affärerna ... à propos, kanske herr Doverby vill att jag skall qvittera qvartalshyran?»

Den unge mannens ansigte hade fått en lifligare färgton. Sysselsatt med en enda tanke, hade han glömt att han i de dagarne helst bort undvika sin värdinna och han stammade: »inte nu ... jag har verkligen inte;» men, repande sig från den obehagliga öfverraskningen, tillade han med säkrare ton: »jag kommer att dröja något med betalningen, ty jag tänker att på en gång liqvi-

Digitized by Google

dera ett halft års hyra, det ... det är betydligt beqvämare.»

»För herr Doverby kanske, men för oss ... ja, se, vi hyrde verkligen inte ut det der rummet om vi inte behöfde; men jag skall tala med Pilqvist ... skrik då inte så barn, man kan ju knappast höra ett ord af hvad man säger! Cecile, tag och bär Frithiof och Gerda in i rummet bredvid och stäng dörren! Ja, nu är jag snart uppledsen på alltihop och det är inte att undra på. när man som jag sett bättre dagar. Vi hade ylleschagg på möblerna då vi gifte oss och hvad hafva vi nu?»

Fru Pilqvist kastade en tröstlös blick på den rankiga soffan, de eländiga stolarne och det sönderhackade bordet.

»Alla mina bekanta voro afundsjuka på mig.» Detta minne gaf hennes ansigte ett mera tillfredsstäldt uttryck och hon fortfor: »mamma dog, i det hon tackade Gud för min lycka; men hon skulle vända sig i grafven, om hon visste huru jag nu har det. Jag säger detta rent ut, fastän det visst inte är min sed att klaga, och jag skulle tro, att herr Doverby heller aldrig hört mig göra det ...»

»Aldrig,» sade han bedyrande.

»Nå, tiderna bli väl bättre ...»

»Det hoppas jag,» inföll den elegante språkläraren, som, för att leda samtalet in på ett för honom mera intressant ämne, tillade: »herrskapet har ju snart bott här ett års tid?»

»Precist! men ännu har ingen här i huset sett mig bära en ny klädning; en af dagarne köper jag mig väl en; stundom får man naturligtvis visa sig ute ibland folk.» Fru Pilqvist fingrade på de stora pinglande stenkolsnålar, hvilka qvarhöllo ett nät öfver hennes tunna starkt pomaderade hår, hvarpå hon jemkade den flottskinande bandrosett, som tronade på hennes hjessa. »Min drägt ser verkligen mindre proper ut,» — ett påstående hvari hon onekligen hade rätt — »men när man har fullt

Digitized by Google

med barn omkring sig och får ge smörgåsar hit och dit, så ... nå, när man är gift, så får man underkasta sig ... ja, jag säger, att om jag bara hade ett piano, så skulle jag ändå vara glad. Musiken ger en så märkvärdig tröst ... huru mången ledsam stund har jag inte sjungit bort! Men nu tänker jag snart ...»

»A propos piano,» afbröt herr Doverby, »så tror jag, att fröken Barkenbom spelar rätt snält ...»

»Det gör hon visst, fastän hon ännu inte hunnit så långt som jag, för se, när jag står uppe på mitt vindsrum kan jag så väl höra henne, och jag för min del ...»

»Det är visst ett godt piano, hon har. Nå, dyrt är det nog också? Ja, gubben Barkenbom är inte den, som behöfver se på kostnaderna, eller hur?»

»Tycker någon! Men han är en sådan innerlig gnidare! Tänk bara, då jag sa' honom, att det behöfdes nya tapeter till barnkammaren, så svarade han mig, att de få vara, ty de äro i full öfverensstämmelse med den öfriga möbleringen.»

»Huset står honom nog ograveradt?» anmärkte herr Doverby.

»Så har jag hört. Åh, han har nog mera dertill; men huru mycket han egentligen eger har ingen bättre reda på än skomakare Westerlind, som bevitnat hans testamente.»

»Testamente?» upprepade herr Doverby.

»Ja, det förstås, fröken Klara skall väl inte ha allthop. Han har ju en hel hop fattiga slägtingar både på sin egen och sin aflidna hustrus sida. Den närmaste bland dem är en systerson; men huruvida han får något eller inte är väl ovisst.»

»Och hvarför skulle det väl vara ovisst?»

Herr Doverby gjorde denna fråga mera i ett drömmande än vaket tillstånd. Talet om alla de der fattiga slägtingarne hade likasom lagt is i hans nyss så varma blod;

Digitized by Google

tungt och dåsigt rann det genom hans ådror, han kunde endast fasthålla en tanke och oupphörligen sade han till sig sjelf: »är hon då således ingen rik flicka, således ingen rik

»Hvarför det skulle vara ovisst?» återupprepade fru Pilqvist. »Jo, ser ni, det är ju klart. När en sådan gubbe som Barkenbom får en idé, så är den inte så lätt att få ur hans hufvud igen, och han hade fått för sig att systersonen skulle bli bryggare; men dennes håg låg till sjön och en vacker dag rymde han bort ifrån både malt och humle, bryggarkar och morbror. Sedan dess har gossen blifvit en dugtig karl, tagit såväl styrmans- som skeppareexamen; men sin fot har han aldrig fått sätta inom Barkenboms hus. Det kan ju dock hända att han en gång får ärfva och många till med honom, och så stor smula blir det väl inte som då kommer att falla på hvar och ens lott. Ja, få se huru det går!»

»Ja, få se huru det går!» upprepade herr Doverby. »Ingen vet det bättre än gubben Westerlind. Ja, jag har verkligen lust att taga reda på den saken!»

»Ja, den kunde kanske vara intressant nog,» sade den unge mannen, som tyckte att den lilla frun nästan var en ängel.

»Högst intressant!» menade fru Pilqvist. »Ser ni, det skulle, bevars, gå så hemlighetsfullt tillväga med det der testamentet; men det slapp ur Westerlind en gång, då han druckit några tutingar, och jag tog hans fru i hand på att ej berätta det vidare, och skulle inte gjort det, om jag inte tyckte att herr Doverby och jag just kunde vara som ett.»

Den elegante språkläraren böjde sitt hufvud och gaf den lilla frun en erkänsam blick. Fru Pilqvist fortfar: »jag tycker rätt bra om att språka med Westerlind; hon och jag äro goda vänner, och vid tillfälle skall jag söka till att taga reda på testamentsaffären.»

Digitized by Google

»Det är visst inte min sed att vara nyfiken,» sade herr Doverby, »Men fru Pilqvist berättar verkligen så intressant ...»

»Ja, ja, kom in en annan dag, så skall fortsättning kanske följa!» Och fru Pilqvist nickade småleende ett farväl mot sin hyresgäst.

Följande förmiddag rustade fru Pilqvist sig i ordning för att besöka herrskapet Westerlind. Sedan hon så godt sig göra lät, ordnat sin toalett, det vill säga dragit i sitt hårnät, strukit mera pomada i sitt hår samt öfvertygat sig om att hvarje strå låg i behörig ordning, kastade hon en urtvättad grå sjal öfver sina axlar och begaf sig ner till fru Westerlind, som hon träffade ute i verkstaden, der en liten oppnäsig pojke satt på en trefot, med beckträd och syl i handen.

»Jag kommer, lilla, goda du,» sade fru Pilqvist »för att höra om Frithiofs halfsulor ...»

»Min gubbe är inte hemma; men han kommer väl snart. Stig in! Åh, du har väl inte sådan brådska ... jag har satt kaffepannan på,» tillade fru Westerlind hviskande, för att inte höras af den oppnäsiga pojken, hvilken förstulet blickade efter de båda fruarna, då de begåfvo sig in i ett litet närbeläget rum, der de i en soffa togo plats vid hvarandras sida.

»En liten tår skall riktigt smaka godt,» erkände fru Pilqvist, »det är så uppfriskande i den här sommarvärmen.»

»Ja, se, jag kokar aldrig oftare elfva-kaffe än då Westerlind är ute, för det värsta han vet är när jag sätter »hurran» på; men för min del säger jag aldrig något om hans frukostsup.»

Digitized by Google

»Ack, lilla du, karlarne äro nu en gång sådana; de unna oss aldrig något, utan tänka bara på sig sjelfva.»

»Jag skall då varna hvar och en för att gifta sig med en enkeman. Det är visst sant att vi stå oss godt, så i det fallet kan jag inte klaga Fru Westerlind gjorde en liten förnäm svängning med sitt hufvud, så att den i rödt skiftande chinjongen nästan syntes vara frestad att göra en vågad kullerbytta. Ja, vi stå oss ganska bra och om jag inte vetat Westerlinds omständigheter hade jag naturligtvis inte gift mig. Se så, nu tror jag, kaffet skall vara klart!»

»Jo, jo, men,» svarade fru Pilqvist, i det hon tänkte, att hon kommit i en bra stund och att det anstode sig till ett förtroligt samspråk.

»Du är lycklig, lilla, goda du,» återtog fru Westerlind, som har en jungfru, »jag får minsann passa upp mig sjelf, fastän jag på allt annat sätt har det bättre än du,» och den älskvärda värdinnans hufvud utförde återigen den lilla förnäma svängningen.

»Den ena har det bra i dag, den andra i morgon,» sade fru Pilqvist kort, »jag vet en tid då,» — hon hejdade sig plötsligen i det hon tänkte: då jag inte skulle nedlåtit mig till att umgås med dig, min söta, huru utmärkt du än må inbilla dig att du har det! Men högt tillade hon: »då jag heller inte kunde klaga,» hvarpå hon höll till godo med den kaffekopp och det småbröd, fru Westerlind bjöd på.

»Ja, det går väl an att gifta sig med en enkling, då han inte har några barn. Söta du, begagna inte teskeden som tilltugg, utan smaka på de der kringlorna, jag kan försäkra att de äro ätbara. Nej, du kan inte föreställa dig, huru otaliga förargelser jag har med våra flickor. De »extemera» mig icke det ringaste och de presentera mig aldrig för någon af sina bekanta.

Digitized by Google

Fru Pilqvist uttalade en förmodan om att man lefde på verldens sista tid.

»Ja, det må du väl säga. Nå, häromdagen sade Thilda mig rent ut, att det var löjligt att jag begagnade »skönhetsflor». Jag frågar då bara: tycker du det är för mycket, om jag begagnar ett litet prickigt flor för mitt ansigte?»

»O, nej, visst inte! Du har ju så god smak.»

»En sak glömmer jag dock inte! Nej, jag glömmer aldrig att min far var diversehandlare och att jag är af lika så godt folk som mina styfdöttrar!»

»Ja, visst är du det; hvem vet inte det?»

»Och ändå kommer det aldrig i fråga att de kalla mig »mamma», utan jag får jemt höra Fina och Fina.» Jag kan heligt försäkra dig att de behandla mig som om jag inte vore lagligen gift.»

»Nej, nu tror jag skam går på torra landet,» sade fru Pilqvist, i det hon såg på en sockerbit. »Men för tredje koppen får jag säga nej! Jag skulle få en så ryslig hjertklappning; det är alldeles förbi med mina nerver.»

»Jag tror du är lite inbillningssjuk!»

»Tro hvad du vill; men sjuk är jag och detta är inte att undra på. Tänk bara på alla öden, som jag genomgått; tänk bara på att jag haft ylleschagg på mina möbler och nu ... det bästa rum vi ega måste hyras ut. Nog är det visst och sant att Doverby är en hygglig karl ...»

»Det är han visst. Han har sagt, att han vill lära mig engelska mot att Westerlind skall göra honom ett par nya stöflor. Få se, hvad jag kan förmå gubben till!»

»Klara Barkenbom tar lektioner af honom. Det blir nog en rik flicka en gång. Ja, det vet du bäst.»

»Du må tro, att löjtnant Florman och ingeniör Fagerberg riktigt slagit sig ut för min gubbe, för att locka ur honom hur mycket hon får. Jo, pytt ,fick de veta't!

Digitized by Google

Åh, nej, Westerlind har måst göra en riktig ed på att tiga. Nå, härför bo vi också för half hyra så länge gubben Barkenbom lefver. Nå, Westerlind är också väl känd; han har ju bott i öfver tjugo års tid här i huset, och tiga kan han som grafven.»

»Och du vet heller ingenting?»

Fru Westerlind skakade sitt hufvud. »Det kan göra detsamma hvad jag vet.»

»Nå, du har väl pröfvat mig så pass, kära Fina, att du vet jag kan tiga. Jag skulle tro, att jag inte är känd för att springa ifrån den ena till den andra. Nej, jag tackar Gud för jag inte har en sådan karaktär; jag har haft en mor, som förstått att ge mig uppfostran!»

»Ja, visst, det vet jag nog!»

»Du och jag känna så väl hvarandra, vi äro alldeles som systrar, och du kan verkligen lita på mig, kära Fina. För min del vet jag intet, som jag ej skulle kunna säga till dig. Det är verkligen en sådan likstämmighet mellan våra karaktärer;» — fru Pilqvist kysste fru Westerlind på handen och tillade: »nå, söta du, huru mycket får då mamsell Barkenbom?»

Fru Westerling skakade nu åter på ett så bestämdt sätt sitt hufvud, att fru Pilqvist märkte, det hon lika mycket som sin man satte värde på att bo för billig hyra.

»Jag begriper inte, hvad ett sådant der hemlighetsmakeri skall tjena till?» återtog fru Pilqvist. »Gubben Barkenbom har sina idéer, han menar att folk icke har att göra med hvad han eger ...»

»Nej, nej, det kan nog vara sant!»

»Och för resten tycker han, att flickan är så bra och dugtig, att om någon skall gifta sig med henne, så skall det vara för hennes egen skull och inte för de penningar, hon en gång möjligtvis får.»

»Kanske det heller inte blir så mycket?»

Digitized by Google

»Mycket eller litet, det är något, som mången grublar rätt mycket på. Jo, jo, så fort ungherrarne ana en rik flicka, så äro de framme som hökar . .,»

»Nå, sannerligen börjar jag inte tro, att herr Doverby har sina funderingar.»

»Doverby! åh! det vore nedrigt! Jag vet, huru han slagit sig ut för Bina . . .»

»Hattsömmerskan här midt imot!»

»Just hon! Men jag kan knappast tro, att han är en sådan karl! För resten, fröken Barkenbom får han då inte! Jag vet, att hon kan få till friare både löjtnant Florman och notarien Fagerberg . . . åh, nej!»

I detta ögonblick öppnades kammardörren och ett fruntimmer med blond lockchinjong lät se sitt krusiga hufvud.

»Jag hade just en half aning att Bina skulle komma,» sade fru Westerlind, i det hon gick imot sitt främmande; »kängorna äro ändtligen färdiga. Men sitt nu ner; jag tror allt, att pannan ännu skall ha några klara droppar.»

»När man talar om trollen, så stå de i förstugan,» sade fru Pilqvist. »Vi talade just om Bina och herr Doverby.»

»Nämn inte hans namn!» bad det blonda fruntimret; »det är slut mellan honom och mig!»

»Slut!» upprepade de båda fruarna.

»Tvänne söndagar å rad har jag fått sitta inne och förgäfves vänta på honom, och när jag förebrådde honom derför, skyllde han på sina lektioner: de lemnade honom aldrig någon ro, sade han.»

»Men det är ju en möjlighet . . .»

»Åh, nej . . . och en söndag, för resten! Ja, mig narrar han inte så lätt. Jag har också talat med honom om giftermål; återigen svarade han mig med sina lektioner — då voro de för få, kantänka!» Den blonda flickan gjorde en paus, hvarpå hon återtog: »han är en

Digitized by Google

bedragare, jag vet öfver tjugo flickor, som äro tokiga i honom, och jag har sagt honom det. Ack, de flesta karlar mena inte en fjerdedel hvad de säga, de prata en hop nonsens och så tror man derpå! Doverby är treflig och glad, och jag hoppas, att ingen klandrar mig för att jag fäst mig vid honom.»

»Nej, visst icke!» De båda fruarne skakade sina hufvuden.

»Ja, jag rår, som sagdt, inte för att jag fäste mig vid honom. Han är en riktigt fin karl. Tänk bara på den stora sigillringen, han bär på sitt finger!» Och mamsell Bina suckade samt fördjupade sig i tanken på den oimotståndlige herr Doverby, som inte allenast på tjugo timmar bibringat henne grundlig undervisning i engelska språket, utan äfven talat ett sådant ögonspråk med henne, att det en vacker dag föranledde henne erkänna, det hennes hjerta tillhörde honom.

»Nej, se, nu skall du dricka kaffe och se glad ut! Mister du en, stå dig tusende åter,» deklamerade fru Westerlind.

»Jag bryr mig aldrig mera om någon karl!... De här pepparkakorna äro då riktigt sköna och delikata... Och jag ansåg Doverby för en så aktningsvärd karaktär! Ja, nu är det slut; jag bryr mig inte om att bära ring för honom, när det inte blir något giftermål af ... Häll för all del inte i åt mig en full kopp!... Jag erkänner, att jag totalt mistat aptiten.»

»Jag förstår, hvarför herr Doverby blifvit så förändrad mot dig,» säde fru Westerlind; »rent ut sagdt, jag tror, han har vissa afsigter med fröken Barkenbom. Men du kan vara lugn, den flickan får han aldrig!»

»O, jag är den olyckligaste menniska under solen!» Fröken Bina höjde ögon och kaffekopp mot taket. »Jag glömmer honom aldrig!»

»Tyst, jag tror, jag hör Westerlind! Inte för att

Digitized by Google

jag är rädd för honom; men våra kaffekoppar skall han ej få se! »Och med en förvånansvärd händighet röjde fru Westerlind bort alla spår af det lilla extra förmiddagsnöjet och de trenne fruntimren sutto helt gravitetiskt kring det tomma divansbordet, då herr Wersterlind inträdde.

»Jag är härnere för att höra efter lilla Frithiofs kängor,» sade fru Pilqvist.

»Jag skall genast gå ut och köpa halfsulor till dem.»

»Skall du nu springa ut igen! Jag tycker, du på en gång kunde köpa lager till det du behöfver.»

»Ja, när man bara har mynt så ...»

»Nå, det felas väl aldrig!»

»Felas det inte? Jag tycker ...»

»Ja du pratar då alltid tok! Den som ändå kunde vara vid ditt goda lynne,» sade fru Westerlind, som i sina väninnors närvaro inte alls var angelägen att höra en omständlig beskrifning öfver alla de tillfällen, då hennes äkta hälft ansåg sig sakna mynt. »Men skall du ut, lilla gubbe, så tag din nya paletå på dig.»

»I den här värmen ... åh, nej, jag qvistar åstad så fort ... det är ju bara ett par halfsulor ...»

»Tag paletån på dig! Hvad tror du, läderhandlaren eljest skulle tänka? Och kom inte sjelf knogandes hem med ditt paket, när man har en lärpojke, så ...» Fru Westerlind satte sin oppnäsa i vädret och knep ihop läpparne till en liten mysning. »Ja, inte behöfver du göra allting sjelf, lilla gubbe.»

»Nej, nu får jag säga farväl! Glöm för all del inte Frithiofs kängor!» bad fru Pilqvist, och efter att ha sändt ännu några nickningar till sina väninnor, ilade hon trappan uppföre. Vid sin kammardörr mötte hon herr Doverby.

»Elake karl,» sade hon, »ni har så många flammor

Digitized by Google

som dagar på året! Nej, var så god och låt bli min hand! Men svara mig på en sak: skall den stackars Bina Ström sörja sig ihjäl eller huru? Jag trodde verkligen inte, att herr Doverby var en så stor filur!»

»Är jag?» frågade han, skrattande. »Hvad kan jag rå för om flickorna inbilla sig dumheter! Men det var sant, kanske jag nu kunde få höra talas om den der lilla intressanta testamentshistorien?»

»Den har ingen fortsättning! Men så mycket kan jag säga, inte tror jag, fröken Barkenbom får så mycket. En förmögenhet, om aldrig så stor, delad på öfver tjugo händer, blir ingenting att tala om. Ja, den flickan kan gerna Doverby slå ur sina tankar!»

»Jag slå ur mina tankar! Huru kan fru Pilqvist komma på en så kuriös idé?»

»Jaja, jag säger bara det jag säger! Men i alla fall nog finnas de, som spekulera på ett rikt arf; ty löjtnant Florman, tre trappor upp, och notarien Fagerberg, på nedra botten, ha gjort allt för att pumpa ut gubben Westerlind.»

Den lilla fru Pilqvist försvann och herr Doverby stod ensam qvar. »Florman och Fagerberg,» mumlade han, höjande sina ögonbryn och tryckande mot nästippen den förgylda knappen på sin promenadkäpp.

»Florman och Fagerberg,» var en bland herr Doverbys första tankar, då han följande morgon framför spegeln gjorde sin toalett.

»På heder, de skola icke ha något för sitt besvär!» Hvad var det också för dumheter, att de skulle tänka på samma flicka, som han sjelf upphöjt till sitt hjertas ideal!

Digitized by Google

Månne de trodde, att hon skulle bli ensam arftagerska? I så fall skulle han draga försorg om att de blefvo underrättade om såväl systerson som öfriga fattiga slägtingar. Det föll sig just så lägligt att han kände notarien Fagerberg och att denne lånat ett engelskt lexikon af honom. Han ville genast hemta det, och några sekunder härefter hade han också utfört sin föresats.

»Jag måste ha den här boken till några elever,» sade herr Doverby; »lilla fröken Barkenbom har lektion i dag och hon har en svår öfversättning.»

»Var god och sitt ner,» sade notarien, i hast intresserad af det tidiga besöket. »Såå, ni känner den flickan? Hon är verkligen rätt täck! Jag har naturligtvis gjort min visit hos mitt värdfolk och blef också mottagen af gubben Barkenbom; men några fruntimmer syntes inte till. Det är inte så lätt att få inträde der i huset.»

»Gubben lefver som en enstöring. Det är en rik herre, som har sina egenheter.» Och nu häntydde herr Doverby på den mängd slägtingar, som skulle få ärfva honom, samt att fröken Klara Barkenbom troligtvis skulle dela lika med dem.

»Det kan ju hända att det ändå icke blir så obetydligt. I alla fall, så ... hör på, herr Doverby, ni kunde göra mig den tjensten, att presentera mig för flickan!»

»Men jag tror ...»

»Jag menar inte, att be er introducera mig i huset, der vet jag man inte kommer längre än till den gamle björnen, hennes farbror; utan ni skall presentera mig en gång en passant. Om till exempel vi en dag skulle passa på henne, just då hon träder ut på gatan; ni talar då till henne några ord, jag står bredvid och ni presenterar mig. Hä, hva' sa'?»

Digitized by Google

«Men», invände åter herr Doverby, i hvars planer det visst icke ingick att låta den vackra Klara göra nya bekantskaper.

»Det är ju den enklaste sak i verlden!» afbröt notarien. »Kom, skola vi gå och frukostera tillsammans; jag bjuder, förstås!»

»Nå, ja, hvarför inte! För en gång kan jag väl göra ett undantag; men ser ni, mina lektioner ... Time is money ... för hvarje försummelse bestjäl jag mig ordentligen sjelf.»

De båda herrarne följdes nu bort till en fin källare. Under frukosten framkastade herr Doverby några ord, som lät notarien ana en rival i löjtnant Florman.

»Han tror väl, flickan är rik», sade notarien, som blef allt språksammare med hvarje glas, han drack; »men jag skall underrätta Florman om motsatsen, hon må nu ärfva aldrig så många tusental. Det skadar aldrig att vara ensam herre på täppan, när gubben en dag faller ifrån, och, anfäkta mig, ser han inte ut att ha anlag för slag! Ja, uppriktigt sagdt, ungkarlslifvet kostar tusan så mycket och min kassa tarfvar just vid en liten förstärkning! Förutsatt, att fröken Barkenbom har bra med mynt, skall jag inte alls ha något imot att gifta mig med henne.»

»Inte jag heller,» tänkte herr Doverby, i det han betraktade den gänglige notariens spetsiga näsa och kala hufvud; detta var icke en rival, som den elegante språkläraren behöfde frukta för, äfven förutsatt, att han i utbyte mot den läckra frukosten skulle bli nödsakad att presentera honom för den vackra Klara, och herr Doverby smålog mot sin värd och drack hans skål i sherry. Och notarien nickade och myste, så att de röda spetsarne på hans mustacher foro hotande upp, som ville de sticka ut hans små, blinkande ögon. Ja, han borde dricka brorskål med en så intressant personlighet som Doverby, hvilken gaf lektioner åt en, som han hoppades, verkligen

Digitized by Google

rik flicka! Han lät tanken följas af ett högt uttaladt förslag, och då de båda herrarne, välförplägade och nöjda, reste sig ifrån bordet, lofvade »bror Doverby», att snart titta in till »bror Fagerberg».

»Jag vet nog ett sätt, hvarmed man skulle kunna få reda på hennes förmögenhet,» sade herr Doverby, som å sin sida kände sig bevekt till meddelsamhet.

»Och det vore?»

»Ja, sannerligen jag har tid nu. God morgon, god morgon!»

»Inte skola vi redan skiljas! Kom och följ med in till Lagergrens! Hvad sägs om en kopp kaffe och en konjak? Se här en cigarr, äkta havanna, jag röker endast denna sort.»

»Om jag skall följa med,» sade herr Doverby och tände sin cigarr, »om jag skall med, så får bror låna mig en tio, femton riksmynt; jag har nu försummat tiden, då jag skulle bära upp . . .»

»Med största nöje, der är tjugo »krigare». Och de båda herrarne stego in på konditoriet.

»Nå, säg nu sättet, att få veta hur stor förmögenhet man kan påräkna?»

»Känner du skomakare Westerlind?»

»Han arbetar då och då åt mig.»

»Nå, godt, den karlen har bevittnat gubben Barkenboms testamente.»

»Tusan! Man får då pumpa honom.»

»Den karlen förstår temligen bra konsten att tiga; det fins dock något, som löser hans tunga.» Språkläraren slog askan från sin cigarr, lyfte upp konjaksglaset och betraktade detta med ett småleende.

»Jag förstår,» sade notarien, skrattande; »nå, i så fall skola vi väl förmå honom till all öppna munnen.»

»Det har sig inte så lätt. Herr Westerlind och hans hustru äro ett; jag menar: hon släpper honom aldrig

Digitized by Google

ut på egen hand. Jag har derför, för din skull, min hedersbror, endast för din, tänkt ut ett sätt ... Hvad säger du, om man skulle göra någon sorts tillställning för herrskapet Westerlind?»

»Ja, du säger något! och jag bjuder, förstås!»

»Nå, då är allt arrangeradt! Jag upplåter mitt rum ... en ungkarlssexa, några tutingar ...»

»Tjogtals, om så behöfves!»

»Ja, det vore väl tusan, om man inte då skulle få honom till att tala! Jag skall be lilla fru Pilqvist vara värdinna för sällskapet ... Du skall se att tillställningen skall bli lyckad!»

Skrattande, skildes de båda herrarne från hvarandra, hvar och en ganska belåten med det sätt, hvarpå de fördrifvit sin förmiddag.

Några dagar härefter var fru Pilqvist sysselsatt med stora tillrustningar. Det vill säga, hon vandrade ur rum och i rum, torkade dem, röjde undan en mängd linnepersedlar och ylleplagg, som eljest här och der brukade hänga öfver hennes soffa och stolar; skar upp på assietter en del charkuterivaror; garnerade smör med persilja; strök pomada i sitt hår och fäste en mörk rosett vid sitt bröst. Då och då talade hon med sin tjenstflicka om alla de bjudningar och festiviteter, hon varit med om i sina föräldrars hus och i andra fina hus, der hon haft sitt umgänge; hon talade med henne om den tid, då hon sjelf haft ylleschagg på sina möbler och då hon varit en virtuos på piano, och hon förklarade rent ut, att hon inte visste, huru hon nu kunde uthärda att lefva, hvarpå hon speglade sig och stack fast sitt hårnät med några glittrande stenkolsnålar; klädde

Digitized by Google

lilla Frithiof i en blå blus och befallde honom gå ner på gården och gräfva i en sandhög, tilläggande, att en sådan lek var särdeles helsosam för alla bättre barn, hvarpå hon sjöng:

»hvar är den graf, hvar är det tysta ställe,
der jag skall ensam bo?»,

samt utdelade en befallning, som dref Cecile, Gerda, Hugo och Emil in i barnkammaren, hvilken de vid lifsstraff blefvo förbjudna att lemna.

»Ja, det är rysligt att inte ha sina barn så snygga, att man kan visa dem för fremmande,» sade den stackars fru Pilqvist, under det hon gned sin byrå med olja.

»Ja, men fru Westerling vet ju hur här är,» svarade jungfru Amanda,» och med henne är det inte stort värdt att krusa.»

»Än notarien Fagerberg då, som aldrig förr har varit i *mitt* hus,» sade fru Westerlind med värdighet. »Ja, den enda jag utan blygsel kan visa för folk är lilla Frithiof. Jag skulle tro, du aldrig hört mig klaga, Amanda; men jag får rent ut säga dig, att lifvet är för mig så svart som i en graf. Om du en vacker dag får se mig gå omkring och tigga med mina fem barn, så ber jag, att det inte skall förundra dig. Ja, detta blir slutet, sedan jag som en slafvinna trälat från morgon till qväll!» Härpå öfvade sig fru Pilqvist att småle mot spegeln samt fyllde några förargliga vakanser i sin mun med hvitt vax.

»Manda, skynda dig att öppna, det är någon på dörren,» sade fru Pilqvist, som, i häpenheten att bli öfverraskad, kom till att svälja ett stort stycke vax. »Jaså, det är Frithiof! Hvad springer du här för, pojke? Men så du ser ut; du är ju alldeles svart i ansigtet. Nu skall du ha stryk!»

»Det är ju varmt som i en pott ute,» sade Amanda, »och hvem som helst, som befalles gräfva i sanden och

Digitized by Google

sedan tar med händerna i sitt ansigte, skall ovilkorligen bli svart som en sotare! Ack, slå honom inte så!»

»Sköt hon *sina* barn och låt mig sköta *mina!*»

Jungfru Amanda gaf till ett gällt rop och bedyrade, att ingen menniska någonsin sagt henne något så ohyggligt. »Ja, frun skall få bevisa om jag har några barn!»

»Ett förhastadt ord kan väl hvem som helst säga,» sade fru Pilqvist, som i och för den af hr Doverby arrangerade bjudningen ovilkorligen behöfde jungfru Amanda för uppassningen och derför med goda ord sökte göra ett slut på det lilla uppträdet. »Och du kan verkligen ha rätt i att värmen ... men nu, din otäcka unge, går du in till dina syskon! Jag vill inte se dig mera i qväll.»

»Hvad står på?» sade en nu inträdande kortväxt herre, med hatten på ena örat och en pince-nez dinglande i ett band öfver ett något gulhvitt skjortbröst. Hvad tusan är här för ett väsen?»

»Ack, Pilqvist, jag säger dig det jag hundra gånger sagt, barnen ta lifvet af mig!»

»Det går ändå tusan så långsamt för dig att dö, min gumma!»

»Du gycklar då öfver allting. Jag vet bäst, huru jag känner mig; det är slut med mina nerver, se bara så gul jag är ... jag har bestämdt kräftan ... en långsamt tärande sorg, ser du ...»

»Någon af Doverbys fremmande är väl inte komna ännu? Således infinner jag mig lagom. Nej, häng nu inte läpp! Du ser, min själ, riktigt bra ut! Du är ju trind som en liten rofva.»

»Ja, kanske, när allt kommer omkring, har jag vatten i kroppen!»

»Nå, det vore ju förbaskadt bra, min ängel, då kommer kräftan i sitt riktiga element! Men du kan *ge* mig ett glas punsch så länge; jag har lust att pröfva,

Digitized by Google

hvad slags varor Doverby består. Inte så illa! Men vi skola väl slå upp dörrarne till vår wohlthäters rum. Tjenis, min bror! Hvad tusan går åt dig, som slår så här på stort?»

»Man skall väl någon gång visa sig gentil,» svarade den älskvärde språkläraren, skakande hand med herr Pilqvist; »ja, man skall väl någon gång visa sig gentil mot sitt värdfolk och deras vänner. Jag hoppas, herr och fru Westerlind nu inte alltför länge skola låta vänta på sig!»

Detta behöfde herr Doverby icke frukta. Fru Westerlind stod redan draperad i en stor äkta sjal och fröken Bina, hattsömmerskan, drog på sig ett par hvita handskar.

»Jag är öfvertygad, att herr Doverby skall bli angenämt öfverraskad när han får se dig,» sade fru Westerlind.

»Men jag känner mig så orolig att komma som objuden gäst; men efter som ni nödvändigt viljen ha mig med ... en sådan hjertklappning jag har ... att åter stå ansigte mot ansigte med *honom*, o, mina kära vänner! Jag glömmer aldrig den karlen!»

»Det blir snart väl mellan er igen! Ja, jag vet ingenting roligare än då fästfolk sämjas!»

»Åh, fästfolk voro vi väl precist inte! ... För min del är det tids nog att tänka på sådant!»

Och nu underrättade fröken Bina sina vänner, att hon ännu inte var tjugo år.

»Ja, det syns nog,» sade herr Westerlind, som i styf, hvit halsduk nu gick sjungande omkring. »Bara barnet, anfäkta! Ett så vackert hår!»

»Jag hoppas, min gubbe, att du inte glömmer presentera oss!»

»Kommer aldrig i fråga!» Och herr Westerlind, som artig kavaljer, öfverlemnade nu sina armar åt de båda damerna.

Digitized by Google

»Ytterst välkomna,» försäkrade herr Doverby, som nu vid dörren mötte sina gäster.

»Ursäkta, att jag följt med!» bad Bina med en sväng på nacken.

»Damer äro just min svaga sida!» Språkläraren sände det unga fruntimret en don Juans-blick, hvarpå han, kännande den vigt, fru Westerlind fästade vid etikettsfrågor, högtidligt presenterade:

»Min vän, notarien Fagerberg.»

»Och här är jag sjelf, der är min gemål och der min gemåls väninna,» sade herr Westerlind, under en djup bugning, medan hans gemål på ett förnämt sätt kisade med ögonen och småleende knep tillhopa sina läppar.

»Välkommen i det gröna, sa' Kalenius, knuffa' hustru sin i nässelhögen!» sade herr Pilqvist, som med pince-nez öfver sin uppstående, ljusröda nästipp betraktade de båda damerna, persvaderande dem att taga plats i soffan.

»Hur står det till?» frågade fru Westerlind, och fru Pilqvist gaf på det artigaste samma fråga tillbaka.

»En så horribel värma!»

»Lägg då bort sjalen, lilla fru Westerlind,» föreslog herr Pilqvist. »Det var tusan, hvad herrskapet ser högtidligt ut!»

»Gör vi?» Åter snörpte fru Westerlind på munnen.

»Håll nu till godo, mitt herrskap!» bad herr Doverby, »här är saft, tårtor och konjak.»

»Jag håller mig till konjaken,» sade herr Westerlind.

»Skål, mitt herrskap! Jaha, detta var verkligen trefligt!»

Så tyckte alla samt försäkrade hvarandra det. Och glasen klingade och samspråket var lifligt och gladt och fröken Bina tillstod för herr Doverby vid en tillfällig

Digitized by Google

tète à tête, att han var en farlig karl och att hon skulle vara lycklig, om hon visste hvar hon hade honom.

»Vid edra fötter,» sade språkläraren och lade handen bedyrande på hjertat; »jag vet, min själ, ingen älskligare flicka än ni, Bina!»

»O, min Gud, om jag vågade lita på er!»

»Hvad kucklar ni der? Kom nu och tag lilla snapsen och en smörgås!» bad herr Pilqvist.

»O, så gentilt!» sade fru Westerlind; »en sådan mängd läckerheter, jag riktigt skäms!»

»Håll till godo, mitt herrskap!» bad herr Doverby, som på det mest förekommande sätt spelade värd på en tillställning, som uteslutande bekostades af notarien Fagerberg. Denne sökte dock få så mycket valuta som möjligt för sina varor, i det han fördjupade sig i allvarliga samtal med gubben Westerlind, dock utan att ännu ha kommit till något resultat, huru mycket han än i allmänhet fört samtalet på husegare och kapitalister, derunder öppet uttalande sin tro, att herr Barkenboms förmögenhet icke var stort värd att nämna. Men nu teg herr Westerlind och icke så mycket som en nickning eller skakning på hufvudet förrådde hans tankar.

»Vi skola ha honom till att dricka helan, halfvan, tersen, qvarten och qvinten ... min hedersbror, menniskan skall nog få mål i mun,» hviskade herr Doverby till sin vän, »låt mig bara bearbeta honom, jag skall laga så, att jag får det gamla sullädret mellan fyra ögon ...»

»Jag vill gerna vara med ...»

»Som du behagar, men det jag får veta är ju precis detsamma som du ... Jag har ju ställt till den här kolifejen för dig.»

»Tack, min hedersbror! ... Ja, om vi lyckas, så ...» Notarien lade handen med en uttrycksfull åtbörd på bröstfickan.

Digitized by Google

»Nej, på heder! jag är inte egennyttig; det ligger inte i min natur och jag har för resten redan ...»

»Låt oss inte tala härom! Mitt herrskap, halfvan går!»

»Det här är verkligen trefligt!» sade herr Westerlind, sedan han druckit sitt glas i botten. »Jaså, damerna slå sig ner vid bordet! Ja, det gören ni rätt i. Här talas om »tersen» ... nå, hvarför inte också ett litet glas porter? Det är ytterst stärkande!»

»Du drack så många tutingar, Westerlind,» sade hans fru; »nu tror jag verkligen, du fått nog.»

»Du pratar! Skål, mina herrar ... skulle jag ha fått nog ...» Och herr Westerlind höll sig fast i en stolskarm, blinkade och smålog.

»Herr Westerlind,» bad fru Pilqvist, »var god och släpp min stol, ni stöter till min arm och nyss höll ni på att köra en knif i näsan på mig.»

»Har jag kört en knif i näsan på er?»

»Nu går lilla qvarten! Skola inte damerna vara med?»

»Åh, bevars, herr Doverby!» ropade de tvänne fruntimren. »Hvad tänker ni om oss?»

»De vackraste saker i verlden,» svarade den älskvärde språkläraren.

»O, att jag vågade tro honom!» hviskade fröken Bina till de båda fruarna.

»Ack, han är ju så hygglig!»

Fröken Bina drog en djup suck och vände sina »blåa himlar» mot den oimotståndlige.

»En trefligare värd kunde vi inte få,» sade fru Westerlind,» herr Doverby är alltid sig lik, aldrig det ringaste stolt.»

»Och hvarför skulle jag vara det?»

»Ja, hvarför är folk det i allmänhet? Jag gick i

Digitized by Google

dag till exempel förbi fru Paterson, och hon helsade inte, fastän jag är presenterad för henne.»

»Pigfruar äro värst!»

»Det må du väl säga; men jag skall allt en gång låta henne veta, att jag är född med hatt!»

»Var det med schäferhatt?» frågade herr Pilqvist.

»Jag förstår inte, hvarför herr Pilqvist skrattar.»

»Jaså, skola vi nu dricka porter! Ja, här är då så gentilt och riktigt trefligt! Herr Doverby skall ofta få invitera oss! Men hvar ha vi vår värd, notarien och min man?»

De voro inne i herr Doverbys rum, der den gamle mästaren småleende satt mellan de båda herrarna.

»Se här, skål! det är skönt ofvanpå maten,» sade språkläraren, som lagat en toddy för herr Westerlind.

»Mycket skönt!» svarade denne. »Aj, jag begriper inte hvar bordet tar vägen! Ja, jag dricker ur!»

»Jag tror, att gubben Barkenbom inte har så stor förmögenhet?» sade notarien.

»Åh, han har ... det var ...» Med matta, halfslutna ögon, smålog herr Westerlind allt fortfarande.

»Och Barkenbom har då?»

»Sjuhundra millioner ...»

»Hvad tusan pratar ni för smörja!» De båda herrarnes hår hade nästan rest sig på ända. »Inte kan det vara möjligt att karlen har sjuhundra millioner ...»

»Jo, sjuhundra millioner ... till stark toddy!» Och nu drog skomakaren ett djupt andetag; han sof, och huru mycket man än skakade honom, slog han den aftonen icke mera upp sina ögon.

»Hur kunde du också ge honom en så stark toddy?» utbrast notarien. »Den här roligheten kostar, min själ, mer, än den smakar. Jag begriper inte huru du kunde vara så dum!»

»Satans karl!» mumlade språkläraren och knuffade

Digitized by Google

till den orörlige skomakaren;» och jag, som trodde, att allt var så bra tillstäldt!»

»Jag ger hin dina tillställningar!» röt notarien.

»O, mon Dieu, här sitter min man och sofver!» utbrast fru Westerlind, och nu blef det allmän uppståndelse och uppbrott.

Följande förmiddag infann sig notarien Fagerberg hos herr Doverby. De ord, som då vexlades mellan de båda herrarne, skulle för alltid varit en hemlighet, om icke fru Pilqvist haft sin soffa stående precis utanför språklärarens dörr, och som väl ingenting var naturligare, än att den lilla älskvärda frun vid detta tillfälle satt i sitt soffhörn, så kunde hon inte undgå att höra, det notarien rent ut förklarade, att han fullkomligt genomskådat språkläraren, att denne var en gemen intrigör och att fröken Bina, gårdagens afton under hemgåendet upplyst honom om de planer, Doverby hyste på fröken Barkenbom, att han sjelf varit en åsna, som låtit draga sig vid näsan, och att det just fröjdade honom, att herr Westerlind i rättan stund somnat in.

»Lugna dig, min bror! inte skall du tro, hvad en svartsjuk qvinna diktar upp.»

»Lugna mig? Jag ger tusan både dig och dina qvinnor! Nej, betala mig tillbaka hvad kalaset kostat och härtill alla ficklån! Det var just ett fint sällskap, du i går förde mig i! Den der Pilqvist, som jag inte vill helsa på, när jag möter honom ute ...»

»Fint folk ... inte vill helsa på!» utropade fru Pilqvist, som i detta ögonblick ryckte upp dörren; »du milde himmel, att bli på det här viset öfverfallen i sitt eget hus! Åh ja, vi kunna allt haft det så bra som andra,»

Digitized by Google

hvarpå den lilla frun med matt stämma talade om den tid, då hon haft ylleschagg på sina möbler, samt sjönk afsvimmad i armarne på herr Doverby, sedan han först haft nöjet att hårdt smälla igen dörren efter den flyktande notarien.

»Jo, sådana äro menniskorna,» sade fru Pilqvist, när hon någorlunda återhemtat sig; »men det gläder mig verkligen, att notarien såg ut som en våt hund! En så nedrig varelse! Och säga sig inte vilja helsa ... o, jag lefver aldrig öfver det här ... det blir min död!»

Herr Doverby talade några lugnande ord och fru Pilqvist lät sig omsider återföras in i sitt rum, der hon återtog platsen i soffan, medan hon bad språkläraren på heder säga sig, om han någonsin hört henne beklaga sig öfver sitt öde.

»Aldrig!» sade herr Doverby, hvarpå han erkände sig sjelf vara mycket olycklig och mycket misskänd.

Den misskände unge mannen begaf sig omsider in i sitt rum, der han vid sitt fönster återtog en sysselsättning, hvarmed han ofta roat sig under de senaste veckorna. Han satte sig nämligen ned för att stirra tvärs öfver gården, just på den punkt, der herr Barkenboms fönster voro belägna; ty der, genom en af dess klara rutor, syntes nu, likasom ofta förut, en den täckaste och behagligaste syn — ett flickansigte. Ack, denna täcka Klara! Med eller utan mynt, så var hon dock verkligen förtjusande! Det var redan något, att sitta der i flera timmmar och se på hennes nedslagna ögon, medan hon läste i en bok; men då Klara Barkenbom började att slå sina ögon upp och sända dess strålar mot herr Doverby, steg hans förtjusning till fullkomlig hänryckning — hon såg honom bestämdt, hon misstyckte icke att han satt der! Ja, det var den älskligaste flicka på jorden, och om gubben Barkenbom icke lät henne bli ensam arftagerska, gjorde han en nedrig orättvisa.

Digitized by Google

Men icke nog med denna beundran på afstånd, det fanns äfven timmar af sammanvaro, då herr Doverby, på samma gång han utvecklade sin nyuppfunna och lättfattliga metod i engelska språket, äfven använde vissa små konstgrepp, som han med stor framgång brukade repetera inför sina qvinliga elever, nämligen då och då en förstulen kyss på Klaras pennor; en flygtig handtryckning, när han korrigerade en öfversättning, eller då han med handen på sitt hjerta upprepade gånger hade henne till att deklinera verbet »I love». Och härunder låg det en skalkaktig blinkning i hennes tindrande ögon, som skulle banat sig väg till ett mindre mottagligt hjerta än herr Doverbys. Ja, ett gladare sinne, ett par nättare fötter och en smärtare gestalt än Klara Barkenboms hade aldrig trippat öfver Guds gröna jord; och en behagligare organ och ett mera klingande skratt hade man väl sällan hört. Icke ens den tväre och buttre gubben Barkenbom kunde motstå hennes smekningar, och huru mycket han än satte sig på tvären, så måste han dock slutligen ge vika, när det var något, som liten Klara bestämdt föresatt sig genomdrifva.

Och på detta förhållande grundade Doverby sin förhoppning om att få höra af herr Barkenbom såväl en välsignelse som ett samtycke, för det fall han beslöte sig till att fria, och detta beslut hade den älskvärde unge mannen nu verkligen fattat samt inom sig lofvat utföra vid första lägliga tillfälle.

Snart randades dagen för en af de vanliga lektionstimmarne. Herr Doverby hade uppkammat sitt hår till den ståtligaste tupé, hans skjortbröst var skinande hvitt och på hans läppar sväfvade det behagligaste småleende. Ödet tycktes också temligen gynna honom, ty gubben Barkenbom, som vanligtvis under lektionerna spatserade fram och tillbaka i ett närgränsande rum, syntes icke till, och den unge mannen sade derför till sig sjelf: nu eller aldrig!

Digitized by Google

»Törs jag be herr Doverby formera min blyertspenna?» sade Klara, som denna förmiddag syntes hafva en afgjord smak för att stanna vid fönstret, genom hvilket hon då och då blickade ut. »Den är så trubbig, jag kan inte skrifva ett ord.»

Hon stod der midt imot honom, med ögonen nedslagna mot mattan, och såg så likgiltig och kall ut, att språkläraren ovilkorligen höjde en djup suck; men då visade sig den täckaste lilla krusning vid hennes mungipor, ögonlocken flögo upp och han såg hennes ögon gnistra af en skalkaktig munterhet, som var af den mest bedårande och sinnesförvirrande beskaffenhet.

Den unge mannen föll ögonblickligen på knä och började: »I love ...»

»Det gamla verbet,» afbröt hon nu med det mest klingande skratt, »har jag ju längesedan kommit ifrån.»

»O, fröken Klara!»

Men flickan, som åter kastat en blick ut genom fönstret, sprang nu fram till dörren och öppnade den, och i samma sekund inträdde en ung man, hvarvid Doverby, som låtsade söka något på golfvet, reste sig upp ur sin knäböjande ställning.

»Min kusin,» presenterade Klara, alltjemt med det strålande leendet i sina ögon, »min kusin ... herr Doverby!»

»Kanske ni vill sluta lektionen?» frågade Doverby, förtretad att bli afbruten vid en början, som icke artade sig så illa.

»O, nej, visst inte! Karl kan ju vänta!»

Kusinen sade, att han kunde detta, samt slog sig ner i närmaste rum på en stol invid fönstret Troligtvis för att denna väntan icke skulle förefalla honom alltför lång, var det som Klara då och då gick in till honom, stannade qvar i långa minuter, vexlande med honom halfhöga ord och hviskningar; och Doverby kom till den slutsatsen, att den unga flickan måtte hålla

Digitized by Google

särdeles af sina slägtingar, att döma af den uppmärksamhet, hon egnade denna individ.

Vid en af dessa promenader till och från närmaste rum hördes ute i tamburen gubben Barkenboms röst. Om den unga flickan nyss varit rosenröd som den grannaste törnrosknopp, blef hon nu i hast så blek som en lilja.

»Åh, herre Gud, Karl, det är jag, som narrat dig hit! Hur skall det nu bli!» ropade hon, och i samma ögonblick stod den bredaxlade f. d. bryggaren och nuvarande kapitalisten framför den unge manlige kusinen. Gubben Barkenbom stirrade på honom som om det varit hans mening att ögonen skulle rulla ur hans hufvud och röt:

»Huru understår du dig att komma hit?»

»Jag har kommit för att träffa Klara. Det är ju morbror inte obekant, att hon och jag ... att ... att vi älska hvarandra.»

»Men har jag inte förbjudit er det?»

»Jag kan omöjligt låta bli!» sade den vackra Klara, hvars tindrande blå ögon nu simmade i tårar. Hon hade lutat sitt hufvud mot den gamle mannens bröst och ehuru hennes ögon stodo fulla af tårar, var deras uttryck af ljufhet på intet sätt förminskadt. Gubben Barkenbom vände bort sitt hufvud; men den vackra Klara fattade med båda händerna om hans ansigte, höjde sig på tåspetsarne och hviskade något i hans öra.

Härvid föll den gamle mannens blickar på Doverby, hvars ansigte uttryckte den högsta grad af förvirring och bestörtning.

»Hvad tusan gör ni här?» var herr Barkenboms ovilkorliga fråga.

Öfver Klaras ansigte for nu ett det mest smittosamma leende och hon sade halfhögt: »det är min hedersvakt! Som jag lofvat farbror, att aldrig på tu man

Digitized by Google

hand träffa Karl, bad jag honom komma hit under min engelska lektion.»

»Nu kan den vara slutad,» sade den gamle herrn, som fortfarande såg ut som ett åskmoln, i det han sjelf öppnade tamburdörren för den alltjemt häpne och förvirrade unge mannen.

Några dagar härefter talade herr Barkenboms samtliga hyresgäster om den vackra Klaras förlofning med kapten Westerberg.

På hvad sätt Klara gjort sin fosterfar försonligt stämd mot systersonen visste ingen med säkerhet; men Doverby hade sina tankar för sig; han visste hvad ett par blå ögon och en leende mun hafva för välde.

Samma dag kom notarien och räckte språkläraren handen till försoning, han sade sig nu fullkomligt hafva insett sitt misstag. Och herr Westerlind, som icke längre ansåg sig behöfva iakttaga obrottslig tystnad, lät några vinkar undfalla sig om, att den käcke sjökaptenen snart skulle gifta sig med en flicka, som egde hundratusen riksdaler. Vid denna nyhet begåfvo sig de båda herrarne till ett schweizeri, der de drucko en omåttlig mängd punsch och der de uttalade sitt förakt för alla sjökaptener och alla rikedomar i verlden, hvarpå de vid hemgåendet sjöngo en serenad utanför Binas, den täcka hattsömmerskans fönster.

Digitized by Google

Brukspatronen.

Vännen Larsson *brukspatron*
plär sig bland bekanta kalla.
Giftaslystna damer alla
lefva sälla i den tron,
att han flera *bruk* tör ega.
Tänk, hvad skulle de väl säga,
om jag nu upplyste dem,
att den skälmen Larsson har
blott ett bruk haft i sin dar,
och det bruket är — att hem
gå hvar afton sent från nobis!

Paul-Louis.

Digitized by Google

Huruledes Ajax blef fotograflerad.

En sannfärdig visa skall nu er serveras,
fast inte om »greken», som plär karrikeras —
nej, *Ajax* är *hund* . . . det må klart observeras!

»Seså, kusch' nu vackert på stolen den lilla!
Så der! . . . Du får socker, om du sitter stilla;
men vågar du röra dej, går det dej illa!»

Digitized by Google

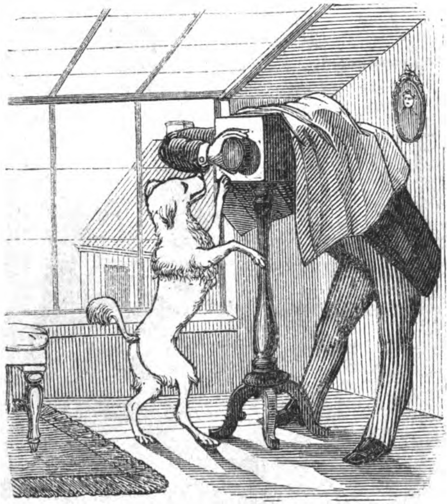

**Men Ajax får plötsligen lust att probera,
om *han* icke också kan fotografiera.
Tänk, hundarne pläga ibland reflektera!...**

Digitized by Google

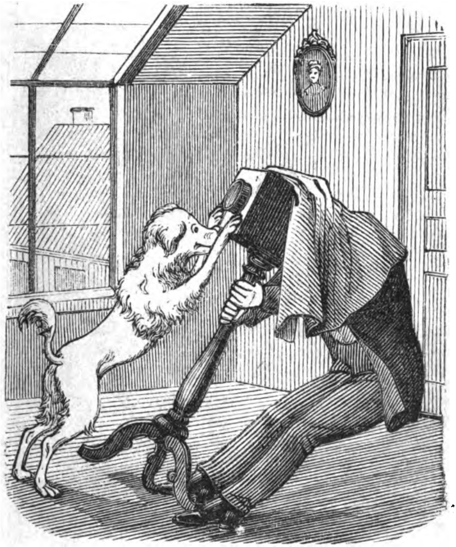

Dock — hvad som ej står lika fast som en mur
kan ramla . . . ja, mur'n till och med — eller hur?
Det ligger nu en gång i sakens natur.

Digitized by Google

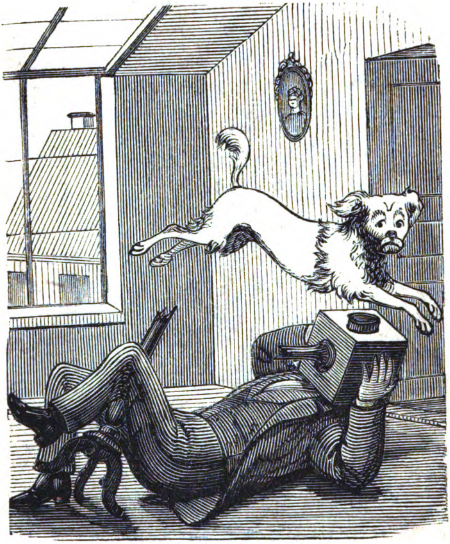

Håll! Vänta, så ska' du få smaka . . . Din hund!»
Men Ajax tar närmsta reträtten på stund.
«Aj, aj! Tusan böflar! Jag krossas i grund.»

Digitized by Google

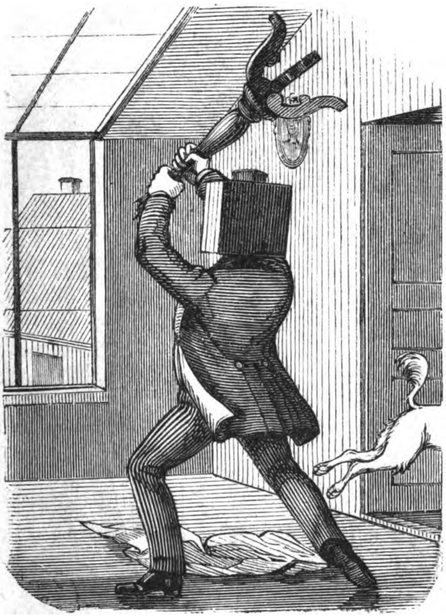

Han blott genom *dörren* försvinna behöfver.
Men som fotografen båd' blinder och döf är,
af harm imot *fönstret* nu sker en manöver.

Digitized by Google

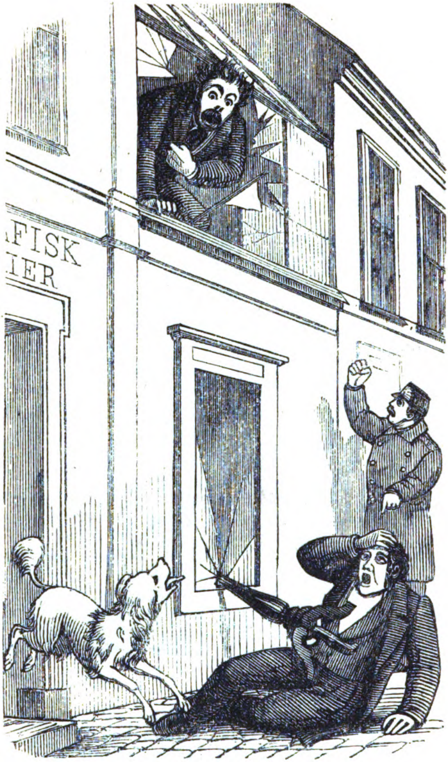

Af misstag en vandrare träffas inunder.
Och nu blir moral'n: *om det folk eller hund är,*
det lönar sig ej till att slå sina kunder.

Digitized by Google

En "Lumbye-lock" och ett par nätta stöflar.

Bagatell

af

Anton Blom.

Digitized by Google

Digitized by Google

Som jag föresatt mig att inte vara hemlighetsfull och säga: jag är från den lilla lilla stadan A., tillstår jag helt uppriktigt, att jag är från den vackra staden Alingsås och ende sonen till en välmående enka.

Då jag, Julius Winkler, hade blifvit myndig, började jag känna att »stugan blef för trång» och jag fick begär att ge mig ut i verlden. Min mor pratade imot, suckade och lät höra en och annan tanke om, att hon hade väl aldrig trott, då hon såsom späd gungade mig på sitt knä, att jag skulle vilja lemna henne och ett sådant litet paradis som Alingsås. — Men i hvarje paradis fins en orm och i vårt hade frestaren redan gifvit mig lust att öppna ögonen.

Att sådant lättast skulle kunna ske i vår kära hufvudstad, kände jag nogsamt på mig. Efter mycket tal hit och dit afreste jag slutligen till Stockholm, åtföljd af så många moderliga förmaningar och farhågor, att om jag varit nog olycklig att komma ihåg dem alla, skulle jag hvarken vågat öppna ögon eller öron.

Enligt min mors önskan, skulle jag inackordera mig hos en gammal faster, som var bosatt i den stora staden. Detta var, som hon trodde, enda preservativet för mig att kunna undgå verldens frestelser. Och jag beklagar mig ej öfver hennes val; ty faster Winkler hade tvänne

Digitized by Google

döttrar, Aurora, aderton år, en smäktande blondin, och Clementine, femton år, en liten retsam »näbbgädda» — och dessa tvänne flickor utgjorde snart både min fröjd och min plåga.

Ifrån första ögonblicket tillbad jag Aurora; och redan första aftonen var jag öfverlycklig, då min faster, för att tända lampan, lemnade mig några ögonblick allena.

Aurora satt vid fönstret och gaslyktan kastade sitt matta sken — jag ber gasbolaget ödmjukast om förlåtelse! — öfver den vackra flickans mjuka former och milda ansigte. Beundrande henne på afstånd, hade jag satt mig i en chaise-longue. Ja, så skulle den qvinna se ut, som jag skulle älska! Jag tänkte mig lyckan af att vara den ende, som egde rättighet att blicka in i dessa, för alla andra blygt nedslagna ögon, eller att vara den, som vågade besvara de smittosamma suckar, som då och då höjde hennes hvita barm. Men o ve! jag rycktes snart ur mina svärmerier af Clementine, som inkom och och gladt utropade:

»Rora och Julle, sitta ni här och sofva! Skäms ni inte, jag skall lifva eder, jag!»

Jag gaf min lilla glada kusin ett par mördande ögonkast. »Rora och Julle», huru prosaiskt, när man kände sig värdig att åtminstone kallas för Romeo och Julia!

»Kära Clementine, du är ju bara barn!» sade Aurora.

»Och ändå tror jag mig om, att bättre kunna underhålla kusin Julle än du! Jag är säker om, att han är en glad själ, som kommit hit upp för att ha roligt! Spara derför dina suckar tills notarien kommer, så får du ackompagnement dertill af honom!»

Notarien! — Det klack till i mitt arma hjerta. Detta var första graden af svartsjuka. — *Notarien!* Jag hatade honom obesedd och, för hans skull, alla notarier i verlden!

Digitized by Google

Faster kom in med lampan. Jag försökte hemta mig, och för att få kraft härtill, betraktade jag Aurora. Hon hade från att vara liljehvit, blifvit rosenröd — troligen af förtrytelse, tänkte jag, tröstande mig sjelf så godt jag kunde. Under det jag höll på dermed, hörde jag Clementine säga:

»Se på Julle, mamma! Är han inte lik vår gudomlige Arlberg i Den flygande holländarens stora försteningsscen? Ja, kära Julle, du får ursäkta mig; men du tar ju inte ögonen från syster Aurora, och jag tycker mig också kunna vara värd en blick!» Clementine gjorde en liten behagsjuk knyck på nacken.

»Din lilla toka», sade faster, »hvad tror du, din kusin skall tycka, ifall du pladdrar så mycket?»

Det skulle jag nogsamt kunnat säga faster; ty jag kände bestämdt att jag skulle komma till att hata hennes Clementine; men jag var naturligtvis alltför väl uppfostrad för att nu uppriktigt tillstå detta och jag framstammade ett ursäktande: »barnsligheter!»

För hvarje dag, jag imellertid vistades i min fasters hus, tilltog min kärlek för Aurora. Jag gjorde allt hvad en dödlig ung man förmådde för att behaga; hon uttalade ej ett tycke eller en önskan, utan att jag genast sökte uppfylla den.

En dag lät hon mig förstå, att hon ej tyckte om skägg. Jag hade nyss — hvilket jag, på heder, kan försäkra! — börjat få ett par de allra små nättaste mustacher; men äfven dem ville jag offra henne. Hvad gjorde väl det? Den, som tagit mitt hjerta, kunde ju också befalla öfver mitt skägg! Så der undergifvet resonnerade jag och gick till barberaren hvarje dag och lät formligen skrapa mig, tills den hedersmannen var nog oegennyttig att säga, det jag på långt när ej behöfde komma så ofta.

Icke lång tid härefter fick jag se min rival. Det

Digitized by Google

var ju klart, att jag skulle finna honom afskyvärd. Jag kunde inte neka mig det stora behaget, att göra jemförelser mellan honom och mig. Han var liten och spenslig, jag lång och ståtlig; han hade ljust, kortklippt hår, mitt var långt, mörkt och glänsande; han hade bruna infernaliska ögon, jag milda och himmelsblå — med ett ord: alla jemförelser utföllo till min fördel. Förgäfves hade jag sökt utforska, hvarför han föredrogs framför mig; ty att så var, det kände jag, så att säga, i luften. Det enda, jag fått klart för mig, var att hon fann honom ha små fötter, ja, så små, att ingen karl i verlden hade make till dem! Desslikes var det hennes charme att inandas doften af fina parfymer, och för att tillfredsställa denna smak var det troligen som notarien luktade som en kringvandrande parfymbod. Nå, à la bonheur! I detta fall skulle jag göra mitt bästa i att öfverbjuda honom; men huru förskaffa mig ett par små fötter? Jag såg på mina med förtviflan; jag ville göra det omöjliga möjligt, jag ville ha mindre fötter än han. Natt och dag grubblade jag, huru jag skulle kunna krossa min rival. En vanlig sådan skulle kunnat nedgjorts med värja eller pistol; men denne skulle nedgöras med ett par stöflar. Jag fick slutligen en lycklig tanke: Fjästad, han skulle rädda mig; han skulle göra mig ett par så nätta stöflar, att notariens borde vara ett intet derimot. Ja, min idé måste lyckas, om den också skulle kosta hela mitt fädernearf.

Faster, flickorna, den förhatlige notarien och jag voro en afton i Blanch's kafé. Vi sutto helt gemytligt kring ett bord och åhörde musiken. Jag ville formligen qväfva min älskling med glace och bakelser; men hon smakade knappast på hvad jag bjöd; blott Clementine åt som en liten vargunge. Lumbye anförde orkestern, förtjusningen öfver musiken steg till extas, då han utförde »Drömbilder». Att hafva sin egen drömbild för

Digitized by Google

ögonen och Lumbye's Drömbilder i öronen, det får ju hvar och en medgifva vara herrligt. Aurora, som gerna fäste sig vid yttre fördelar, var alldeles betagen i den lock, hvilken med behaglig vårdslöshet lekte på konstnärens panna. Skulle jag äfven komma till att hata Lumbye? Nej, jag skulle i stället begagna denna smak som ett vapen mot min rival — hans hår var afklippt tätt intill hufvudet; men jag — jag hade långt hår! Lyckliga tanke, jag skulle låta bränna mig en Lumbye-lock, och hvem visste hvad verkan en sådan kunde hafva. Alltså skulle jag snart hafva ett par nätta stöflar och en Lumbye-lock! Jag önskade dock innerligt att kusin Aurora ej måtte falla i beundran öfver något annat, som min stackars, hårdt anlitade hjerna ej kunde uppfinna maken till.

I förtäckta ordalag hade jag låtit Fjästad ana, att mitt lifs väl eller ve berodde på att mina stöflar skulle blifva ytterst små och färdiga med det första. Han hade troligen förstått mig; kanske jag ej var den ende, som gjort en sådan häntydan; ty på utsatt dag var det bestälda skoplagget i min ego.

Nästan alla söndagar åt notarien middag hos min faster. Det var på en sådan bespiselsens dag, jag ville bekämpa honom, om icke manligen så åtminstone med mina för tillfället arrangerade behag.

Till ingen kunde jag meddela mina planer; men Clementine såg i mitt ansigte att jag icke på lång tid varit så glad som nu.

»Julle», sade hon, »så der pass menniska har du ej sett ut, sedan vi togo imot dig på bangården.»

Den förhatliga ungen kallade mig då jemt för »Julle».

»Huru många gånger skall jag be dig, Clementine, att icke förvränga mitt namn?»

»Så många gånger du vill, jag kallar dig ändå för

Digitized by Google

Julle; ty du ser alltför jovialisk ut för att bära ett så der långdraget, högtidligt namn som Julius.

Hvilket bittert skämt! Jag jovialisk, som gick och bar på en så djup kärlek och dertill rufvade öfver hämdplaner!

Den ödesdigra söndagen var imellertid inne. Jag hade varit hos perukmakaren och låtit bränna en lock, som vårdslöst hängde i min panna. Obemärkt hade jag smugit mig in i mitt rum, riglat dörren och börjat göra min toalett. Det bästa skulle gömmas till sist — stöflarne! Med en viss respekt betraktade jag dem och med en djup suck började jag pådragningen. Nej, det gick inte; förgäfves arbetade jag i mitt anletes svett! Då knackade någon på min dörr; det var jungfrun, som helsade från frun, att maten var färdig. »Kommer strax!» svarade jag och såg med ångest på mina stöflar. — Aldrig utan dem! tänkte jag. Den venstra var slutligen så barmhertig att gifva med sig; men den högra var obeveklig som mitt öde. Återigen hördes en knackning på dörren; det var ännu en gång jungfrun.

»Notarien är här», sade hon, »och om herrn ej kommer strax, sätter herrskapet sig till bords.»

Notarien! Jag fick jättekrafter, och efter ett grepp, värdigt en Herkules, var äfven den högra stöfveln på.

»Helsa, jag kommer!» ropade jag och kastade en triumferande blick i spegeln, hälde öfver mig en flaska »nyslaget hö» och gick in i matsalen.

Mina stöflar klämde mig obarmhertigt och min lock gjorde mig stel i nacken. Jag erkänner med smärta, att mitt uppträdande mera tycktes väcka förvåning än förtjusning, dertill helsade mig Clementine med ett qväfdt löje, som inte ens återhölls af hennes mors befallande ögonkast. Vi satte oss till bords; men jag hade redan förlorat matlusten och sade artigheter, under det jag tänkte på »spanska stöfveln».

Digitized by Google

På eftermiddagen proponerade Aurora, att vi skulle göra en promenad till Djurgården; jag bjöd genast på vagn och bad Gud i mitt hjerta, att jag skulle ega nog krafter att utan kullerbytta komma ner för trapporna och upp i vagnen. Faster stannade hemma; det var endast båda flickorna, notarien och jag, som åkte ut. Då vi foro förbi Novillas vinterträdgård läspade Aurora:

»Ack, så trefligt der ser ut!»

»Behaga damerna och herr Winkler gå in och dricka en kopp kaffe?»

»*Gå* in!» sade jag icke utan förtviflan.

»Kusin Julle, önskar väl ej att *åka* in heller?» skämtade Clementine.

Jag måste foga mig i mitt öde, jag måste följa med. Med afund såg jag, huru lätt notarien hoppade ur vagnen och bjöd Aurora armen, medan jag långsamt klef ner på steget; och i ett nu fattade Clementine min arm, som jag icke bjöd henne, och hviskade:

»Det är utaf barmhertighet, jag gör det! Stöd dig på mig!»

En timma senare voro vi hemma. Jag släpade mig in i förmaket och kastade mig ner i en emmastol. Oaktadt alla mina lidanden, hade jag ej lyckats att beveka Auroras hjerta; hon tappade sin näsduk, jag gjorde en sista uppoffring, störtade feberaktigt upp samt sjönk ner till hennes fötter, tog upp den lilla spetsprydda leksaken och räckte henne den. Likgiltig gick hon förbi mig och in i ett litet kabinett, och notarien trippade efter; han kunde trippa, han! jag kunde endast sucka: »hvi gaf oss ödet lika hjertan» och icke lika fötter!

Nu kom jag att kasta en blick i spegeln midt imot mig — hvad såg jag i den? Jo, kabinettssoffan och deri notarien och i hans knä — Aurora!

Allt blodet rusade upp åt hufvudet på mig, jag

Digitized by Google

såg ingenting mera. »Det är den starka parfymen, som stiger mig åt hufvudet!» frampustade jag.

»Nej, det är för att du ser Aurora! Men jag skall tala om för dig, att hon i hemlighet är förlofvad med notarien», hviskade en röst i mitt öra.

Jag kastade en förtviflad blick på röstens egarinna; det var Clementine.

»Det kunde du hafva sagt mig förut, jag hade icke då . . .»

»Från att vara en treflig ung man, blifvit en narr; men först och främst springer jag ej med sqvaller, utom i största nödfall, och för det andra har du bevärdigat mig med så liten uppmärksamhet att . . . ja, det gör detsamma, jag vill löna ondt med godt, följ mig!»

Clementine gick igenom kabinettet och in i mitt rum. Det låg något vänligt och deltagande i hennes sätt, som gjorde att jag följde henne.

Clementine sprang beställsamt omkring tog fram min nattrock och mina morgontoflor, och då hon gjort detta, ropade hon gladt:

»Se så, Julle, tag på dig nattrocken, drag af dig stöflarne, stryk luggen ur ögonen på dig och se glad ut!»

Hennes råd var godt och jag följde det, och när jag till sist strök min Lumbye-lock ur pannan, som Clementine så obarmhertigt kallat för »lugg», utbrusto vi båda i ett klingande skratt.

Jag kände mig nu som en ny menniska, sedan jag ogeneradt kunde röra mitt hufvud och mina fötter fick uttaga sin rätt i de beqväma toflorna. Jag kunde derför ett underlåta att säga: »du är en liten god rådgifverska, Clementine!»

»Ja, derför skall du också följa mina råd i allt, så att de ej behöfva öfvergå till befallningar».

»Kan du befalla?»

»Jo, något. Vill du höra och lyda?»

Digitized by Google

»Hvarför inte?»

»Sätt dig i soffan, hvila din marterade lekamen och luta ditt narraktiga hufvud mot kudden här!»

Jag hade lofvat att lyda, och jag gjorde det.

»Och nu,» sade Clementine, »för att råga måttet af min godhet, så se här . . .» Och hon skyndade bort till cigarrstället, tog en cigarr, satte den mellan egna rosenröda läppar, tände och bjöd mig den.

Aurora och notarien inträdde nu, lockade af vårt glada skratt.

»Clementine! det är för mycken . . .»

»För mycken godhet?» afbröt henne Clementine.

»För mycken frihet, som du tar dig, att så här inträda till en ung man.»

»En ung man, som är som ett lamm och desslikes min kusin! För resten säger du ju jemt, att jag är en femton års flicka, ett barn! Och, i hvilken händelse som helst, har jag inte alls gjort något opassande.»

Jag ville nu artigt lägga bort cigarren; men Clementine vände sig nu till mig, i det hon gjorde en afböjande rörelse med handen och tillade: »du har lofvat, att du skall lyda mig, rök derför din cigarr, ty jag föredrar lukten af den framför alla parfymer i verlden, och för resten, »— hon log skälmskt mot mig —» hade du ju nyss en blodrusning mot hufvudet, just till följe af de der starka vällukterna.»

Aurora lemnade oss snart åt oss sjelfva, och innan aftonen var min kärlek till Aurora så slocknad, att jag började märka, det jag föredrog en liflig brunett framför en smäktande blondin.

Ett år härefter lemnade jag Stockholm för att helsa på min mor. Jag reste med det bästa fortskaffnings-

Digitized by Google

medel, som vi ega — tills vi lärt oss konsten att flyga, — nämligen bantåget. Då det anlände till Alingsås station, stod min mor der med tårade ögon, och genom denna kärleksslöja upptäckte hon sin son samt slöts snart i hans armar.

»Ändtligen är du här!»

»Men fångad!» sade en ung flicka, som kom ur samma kupé som jag.

»Detta är min fästmö, Clementine Winkler, som jag har glädjen föreställa för mamma.»

»Gud välsigne er!» sade min mor och slöt oss i sin famn; »men ni ären så unga.»

»Ingen lycka, som ej har sitt »men», lilla mamma! Vårt kommer tiden att jemna!»

»Han är också min första kärlek,» sade Clementine blygt; »men», tillade hon med en af sina skalkaktiga blickar, »huruvida jag var den första . . .»

»Kan du tro något annat?»

»Tyst, Julle, och kom i ihåg historien om stöflarne och Lumbye-locken!»

»Säga hvad du vill, det var ändå genom dem, som jag vann ditt tycke!»

Min mor såg frågande ut.

»Det vill säga,» tillade Clementine leende, »att den kära gossen imellanåt har anlag för att spela narr; men var lugn, jag har åtagit mig det stora besväret, att korrigera honom.»

»Och göra honom lycklig,» tillade min mor.

Digitized by Google

VINGÅRDA-BALK.

Parodi.

Nu han sväfvade kring på de bacchiska tjäll,
som en fjäril, från »kalk» och till »kalk»;
men för vinmännens krets skref han lagar och rätt.
Vill ni höra hans vingårdabalk? —

»Ej må drickas i smyg, ej må pimplas vid skåp:
invid skåpdörr blott otrefnad rå'r;
vinman dricke *»ouvert»* och med vän vid sitt krus,
och då rope han ljudligt: *gutår!*

Endast tolf »tum» få rum i en mindre butelj;
åtta blott i en bacchisk kanon.
Det är nog för en stund, ifall kassan är knapp,
för en törstande vingårds-patron.

När en festpokal töm's, öppnas hjerta och svalg:
det är lustigt vid glimmande bål.
Klunka på, klunka på: den som skolkar är feg —
men drick derför ej mer än du tål.

Snobb är bannlyst vid bål, får ej dricka i lag
med de skämtande vingårdens män,
ty en snobb vid sitt glas är den fräckaste glop,
som man skådat på jordklotet än.

Skön är enkan Cliquot, och mång' kyss är dig und
af dess läppar, om benen, mon frère,
stå dig bi: den, som kysst fröken Punsch, kan *gå* hem;
sällan den, som haft »veuve Cliquot» kär.

Digitized by Google

Kryssar florshufvad man, må du blifva hans lots,
vor' det äfven till fjermaste tull.
Du var hjelte vid bål'n; han blef slaf af sitt rus. —
»Månen sjelf är ju tolf gånger full . . .»

Vin må skiftas i glas, tilldess bålen är tom;
är den liten: *»se glad ut ändå !»*
Vatten skifte man ej. — Den, som utspäder bål'n,
ställ's i vingårdens mörkaste vrå.

Nu bär's »huggsexa» fram, då är äntring och strid,
det går hett under gafflarne till;
tar du ej både »helan» och »halfvan», min son,
blir du utkörd. Gör se'n som du vill.

När du druckit, var mild ! den, som ber om ett glas,
har ej mynt, honom vägre du ej.
Vigilansen, J vinmän, är barn af vår tid:
den är bracka, som ger honom Nej.»

Törst är vinmannafröjd, och den pryder en man
när han klingar och ropar: *gutår !*
Låt det rinna, täpp ej strupens slussportar till,
om med fröjd du vill helsas för vår.« —

Så han stiftade lag och hans skål hvarje dag
dracks med jubel i drufvornas must;
och hans like man fann ej vid doftande bål,
och hans vinmän, de drucko med lust.

Nasus.

Digitized by Google

Mönstergiltiga kärleksbref.

(Ur Nisses »brefbok för älskande».)

1. Från en sjöman till en värdshusmamsell.

Firade Lina!

Jag kan ej *styra* de känslor, som råda i mitt hjertas *kajuta* ... jag måste för att få *ro*, kasta hoppets *ankare* och skrifva till dig, ty hos dig ligger min själ till *ankars*, i *lä* för alla stormar. Mins du, när jag första gången *stötte på* dig? I en engelsk »*storm*» slog jag *lofvar* omkring dig, som var så fin från *topp* till tå, och hvars barm höjde sig likt *vågorna*; jag gick *på utkik*, tills jag *prejade* dig och fick en *uppsjö* af kyssar, som *beseglade* vårt förbund. Du *rår* se'n dess om mig; min själs *kompass* visar *kursen* på dig, som jag älskar utan *ända* och aldrig skall *ge på båten*, ty ingen skall *kasta loss* den *Lina*, som kärleken *gjort fast* vid mitt hjerta. Så snart jag *fått vind i seglen*, vill jag ej längre *hala ut* på tiden: när jag förtjent pengar, så att jag kan *ro i land* med att underhålla *skrofvet* och bekosta *tacklingen* för dig, då — *klart att vända*! — kommer jag tillbaka till dig; vi *fira* ett rungande bröllop — *alle man på däck!* — och jag skall sedan i förening med dig *passera* lifvets *middagslinie*.

Lasse.

2. Svar på föregående.

Berusande Lasse!

Jag är kanske *bornerad* eller *buteljerad*, ja, kanhända ha några *(kork)skrufvar* lossnat hos mig, ty jag älskar dig

Digitized by Google

ända till vansinne. Men du har ju *tagit in* hela mitt hjerta! Med din *toddybruna* hy, din starka *bål*, — frisk som du är liksom *sodavatten* och öppen i *brickan* — har du något af *brasilianskt*, nej, af *Java* hos dig. Dock — då du var här, tog du ibland *öl* för ärende, var kall som ett *isskåp*. Du fick imellertid min kärlek som *skänk*; jag fick smutta på dina läppar och *gaf* dig *tillbaka* en massa kyssar, ty du *gaf* mig *ej jemnt* sådana. Jag har se'n dess hållit mitt hjertas *lokal stängd* för alla andra än dig. Om jag ändå finge med dig *tömma* nöjets *bägare* och *hylla* kärlekens gudom! Men du — inte lefver väl du som *munk*, kan jag tro?? . . . Icke utan *tårar* skildes jag vid dig; men när du kommer hem skall jag skynda om *bord* och vara — à ton *service*.

Lina.

P. S. Ditt namn är *uppskrifvet* i mitt minnes bok, som jag snart *fyllt* med *flytande utgjutelser*; och ditt porträtt, som jag satt inom *glas* och *ram*, skall jag aldrig *tappa*.

Densamma.

Digitized by Google

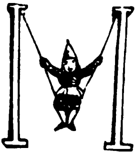

MANNEN.

(Skåltal af Harald.)

Man höjer så ofta för »qvinnan» en skål,
som stundom af kärnfulla tankar ledsagas,
kanhända dock mest, hvilket tål att beklagas,
med fraser man slingrar sig, hal som en ål;
men aldrig från damernas läppar hörs tona
förslag till *vår* skål, om än aldrig så matt:
för mycket modest är visst qvinnan, för att
högt skänka beundran åt »skapelsens krona».

Mer prunkande titel en dödlig ej bar
och mannen den ej som ett öknamn fått på sig,
ty hvem, mina herrar, kan väl understå sig
bestrida, att vi äro praktexemplar?
Så ädel, så hård äfven som diamanten,
med högburet hufvud och stadiga steg,
han framåt marscherar på lefnadens väg,
af styrkan den väldiga representanten.

För glitter och flärd bär han mycken respekt,
att vara behagsjuk ej finner förenligt
med manliga sinnet, — nej, tvärtom, förklenligt.
Hvaraf till exempel marteras en knekt,
som inta'r en ställning så högst respektabel,
om icke till följd af sitt iklädda prål,
som gör att den stackar'n sig sjelf icke tål
och derföre slamrar så vildt med sin sabel?

Digitized by Google

Hvad äro för mannen väl titlar och rang?
Ej *han* öfver sådan fåfänglighet skryter.
På samhällets höjder han står ju så nyter
och famnar hvar ädel natur, hvar talang.
Förtroligt och innerligt trycker magnaten
mot bröstet, liksom firmamentet förgyldt
af stjernor, der hängda som dygdernas skylt,
sin fattiga vän, akademi-kamraten.

Ej lågsinnad handling han tål för sin död,
och med energi, som kan väcka förfäran,
han städse försvarar den qvinliga äran
och är för den vacklande dygden ett stöd.
Med parasollett han för solen, som stinger,
försvarar sin hjessa i rötmånan's brand.
Åt somliga räcker han fram hela hand,
åt somliga räcker han bara ett finger.

Han känner ett stygn då om nöden han hör
förtäljas, — för *den* han isynnerhet ömmar:
den fattiga flickan, som sitter och sömmar,
blir hederligt lönad af rik fabrikör.
Om blott man det inre hos mannen ej mätte
med ytliga mått, karaktären fick färg,
ty är till sitt yttre han stundom en *dvärg*,
hans inre dock alltid förråder en *jätte*.

Du manliga kön med din stämma af bas,
af menniskoslägtet du skäggiga halfva!
för dig, med af rim denna smattrande salva,
å damernas vägnar jag höjer mitt glas.
Visst qvinnan du från att förbländas vill skona
och derföre sveper om strålande drag
en »florshufva» stundom af tätaste slag,
du herrliga praktfulla »skapelsens krona».

Hvad annat än tidigt utpreglade drag
af ridderlighet uti själen väl gör, att
en nutidens yngling, knappt torr bakom örat,
betraktar sig sjelf med så utmärkt behag?
Att stundom mot qvinnan sitt hån han hörs stamma
betyder slätt intet: kanhända den der,
som tycks mot det qvinliga könet så fjär,
helt nyligen hemma fått stryk af sin mamma.

Digitized by Google

Det nittonde seklet beundrande ser
den manliga ungdom så sedesam växa;
blott dumma pedanter om »missriktning» käxa,
men dessa perukstockar käckt sablas ner.
Ack, se, hur den prydlige herrn på sig sträcker
i fruntimmerskretsen, som aldrig blir mätt
att höra och se på den tjusande sprätt! —
Nog är han i damernas tycke bra läcker.

Vanlottade snille! ej bjud på ditt skräp!
Af nutidens sköna du kniper ej mången.
Du bär ju ej lockar, tillkomna af tången,
och tölpaktigt trampar på damernas släp.
Du passar ej väl bland den lysande flocken;
en blixt af det slag, som ditt hufvud kan ge,
blir mött af en blixt — ifrån sprättens pince-nez,
som riktas i smyg på den luggslitna rocken.

Du grånade verldsman! kryp in i din vrå
och lemna den ej, då den sprittande valsen
har tystnat: — din väst är ju knäppt upp till halsen,
rivaler du har, som ur brädet dig slå.
Vik undan med värdighet för koryféer
i umgängeskonsten; — hvad är allt det vett,
du hemtat ur lefnadens skola med svett,
mot *det,* som förvärfvas på våra kaféer?

Har konversationen förlorat all saft
i nutidens umgängeskretsar? Är smaken
då alldeles skämd, — humoristen ej vaken? —
Hvi svänger han icke sitt gissel med kraft?
Förmår ej en samtid ur dvalan befria'n?
Det ungherrar fins af *så* vidrig natur,
att sällskapet först borde sättas i bur
och derefter införas i litanian.

O, må alla sprätthökar brännas ihjäl
af andelig törst och försvinne millioner
moderna och stramande par permissioner!
Må sedan, lik Phœnix ur askan, en hel
armé stiga upp, klädd i skinande hufvor
och skicklig att göra för qvinnan honnör!
Till's *mannen* står upp just der *sprätthöken* dör,
vi darra för alla små menlösa dufvor.

Digitized by Google

Sänd du, Evangeliska Stiftelse, ut
en from kolportör, som kan drifva ur kroppen
af samhället den »tusandjefliga» knoppen,
för hvilken jag mer än för kulor och krut
bär afsky och darrande blir på manschetten!
Dock vinkade nu den förföriska bål,
jag tömde, med damernas tillstånd, en skål
för *mannen* — och fälde en förbön för *sprätten.*

Digitized by Google

ARNAVALSFEST.

I Örebro brukar stadens skarpskytteförening årligen arrangera någon tillställning för att med inkomsten deraf förstärka sin kassa. Det är naturligt, att alla tillgängliga glada själar i trakten uppbjuda sina förmågor, på det att festerna må bli så lyckade som möjligt. En hygglig örebroare har till Nisses kalender förärat ett rätt lustigt program från en af dessa muntrationer, och här meddelas derför ett utdrag ur detsamma:

Program
för
Karnavalsfesten
i Stora Holmen.

I.
Karnavalståg.

Deruti förekommer, bland annat:

1. *Musik.*
2. *En konstberidartrupp*, under anförande af stallmä-

Digitized by Google

staren Ridikullski. I truppen märkas parforceryttaren Galoppi på vallacken Istadiger, madame Petroleuse, fladdrande parforcerytterska, på evolutionshingsten Kommun, herr Barbacka, eqvilibrist, fröken Schalette, flygmenniskan kallad, med flera hals- och ben-afbrytnings-föraktande häst-artister.

3. *Bondbröllop*, med gäster från Abdera, Getapulien och andra orter.
4. *Slädparti* på förskott, med bjellrors klang, föret dåligt, men sällskapet bra och lifvadt.
5. *Ett så kalladt blandadt följe.*
6. *Andersson*, *Pettersson och Lundström*, i naturlig storlek.
7. *En långväga resande familj*, som händelsevis kommer med i tåget.
8. *Munkbrolif*, der handelsmän, schackrare, mångelskor, positivspelare m. fl. drifva sitt spel.

*Hela tåget företrädes af en basunare och anländer till »politiska knuten» *) omkring kl. 5 e. m. på marschen till Stora holmen.*

II.

— — — — — — — — — — — — — — — —

III.

Provisorisk sommarteater.

Följande föreställningar gifvas:

1. *Skridskoåkning* af I. Halkan Sparkaluffsky.

---

* Ett hus i Örebro.

Digitized by Google

2. *Stor pantomim:*

Fyra friare om en brud

eller

En förälskad arrendator

eller

Skolmästaren kär som en klockarekatt

eller

Pjerrots första kärlek

eller

De unga fingo hvarandra!

Stor tragi-komisk-klassisk och burlesk Pantomim af den store italienaren och mästaren Kukeliku.

Dekorationerna äro af åtskilliga mästare.

Musiken, dels komponerad, dels okomponerad, samt mycket vacker för resten, är särskildt skrifven för något ändamål.

Hela denna rysligt stora pantomim består af en hel akt, som är utan körer, melodramer, fäktningar, marscher, balletter samt mycket annat smått och godt, som ej så noga kan åstadkommas.

Personerna bestå af:

Madam Markatz	spelas af	Madame Pipi.
Beppa, hennes enda älskade dotter	»	Signora Tocko.
Collin, en mycket kär bondgosse, oss imellan sagdt, Beppas älskare	»	M:r Taccucha.
Cassander, en kär arrendator	»	Signor Beletti.
Jeremias, en ändå kärare skolmästare	»	M:r Springboch.

Digitized by Google

Pjerrot, en rysligt kär mjölnare . . . . » M:r Cassorti.
Ruffo, } två mycket dumma » {Signor Pipilipoff.
Albino, } bönder . . . . » {M:r Caramatti.

Folk af båda könen, herrar, damer, barn och diverse andra sorter, hvilka aldrig komma att synas.

Scenen är under hela akten på en obebodd ö, hvarpå madam Markatz bor.

OBS. För att få riktig effekt på det hela, kommer den stora tragiska slutscenen att upplysas af mycket små bengaliska eldar.

3. *Skridskoåkning* af I. Halkan Sparkaluffsky.
4. *Polska från Orsa socken i Dalarne*, dansas af signora Mas Malung och Kulla Äppelbo.

IV.

Festafslutning.

Utomordentligt briljant fyrverkeri, som afbrännes omkring kl. 9 e. m., — så *var* meningen, men det utom allt annat än ordentliga har tyvärr inträffat, att hela fyrverkeriet redan i torsdags sprang i luften midt för näsan på sin mästare, ett ohjelpligt och högst förargligt slut före början.

Digitized by Google

Studier.

Skön är dagen, mild är luften, solen brinner varm och glad!
Lägg din båge bort, min flicka, gör med mig en promenad!
Om du vill, vi ställa stegen mot vår stolta kungaborg
eller, om du hellre vill det, till de tvänne Karlars torg.

»Låt' oss gå till kungatorget! I dess skuggande allé
kunna vi en brokig blandning utaf menniskor få se.
Mig behagar detta hvimmel, folk af hvarjehanda sort
skyndar dit att söka svalka. Ack, att sommarn är så kort!»

Och vi gingo ner till torget. I dess ståtliga allé
sakta framåt karavanen böljade mot Blanch's kafé.
Hör! på lätta, glada vingar dansa imot höjden opp
dessa Lumbyes melodier i en sprittande galopp.

Rundtomkring vid borden sitta under träden gäst vid gäst. —
Vill du dricka en kopp kaffe? — Detta bord är kanske bäst,
ty vi hafva här en utsigt, som ej ännu blifvit skymd,
öfver folket, öfver parken, öfver torgets hela rymd.

Hur den rasar, hur den jublar, denna muntra barnaflock!
Sammetsblusen svänger om med tiggarungens slitna rock.
Alla äro de kamrater, ingen skilnad, ingen börd!
Alla hjelpas åt att berga glädjens friska, rika skörd.

Ack, de komma aldrig åter, dessa ljusa barndomsdar!
Lätt är sinnet, rent är hjertat, blicken öppen, fri och klar.
Intet stoft på själens vinge gjort dess flygt mot himlen tung;
och den lille drömmer redan att han minst är vorden kung.

Der en motsats! Se derborta, se på detta gamla par!
Gubben, böjd af år och mödor, sina skördar bergat har,
smärtsamma och bittra skördar af en rik erfarenhet.
Djupt har han fått pröfva lifvet, dess förvillelser, han vet.

Digitized by Google

Han har brottats med sitt öde, all hans sällhet gått i qvaf..
Som en våg han vräkts på lyckans ännu obetvungna haf.
Märk det löjet öfver läppen, på hans blick du gifve akt!
I den blicken, i det löjet hvilket gränslöst verldsförakt!

Denna gumma vid hans sida är hans trogna ungdomsbrud.
Mild och tålig, undergifven, väntar hon blott dödens bud.
Äfven hon har pröfvat mycket, äfven hennes hopp slog fel;
men hon bibehöll sin fromhet och sitt hjertas oskuld hel. —

Strax bredvid det gamla paret tvänne damer satt sig ned.
Hör, hur nästans rykte blifver sönderplockadt led för led!
Se, hur snålt de tömma koppen, vända kannan upp och ner,
att, om möjligt, kunna tvinga fram en enda droppe mer.

Men förgäfves! kaffekannan ingen påtår mera har.
Gifve Gud, att också tungan intet sqvaller hade qvar!
Men, tyvärr, så är det icke! ty nu bryter lös en storm
öfver alla stadens flickor, öfver deras färg och form.

Än går mamsell A. för ofta i Berzelii vackra lund,
än är mamsell B. för »mopsig», än är fröken C. för rund,
än har mamsell D. för litet tycke af sin hulde far. —
Hela felet är dock, tro mig, att de ha behagen qvar!

Nej, men se den glade göken, som, med hatten lätt på sned
och med näsan purpurstrimmad, dock har anspråk vara med
i det bullersamma hvimlet, fastän benen streta mot
och fast bord och bänkar stält sig jemt i vägen för hans fot. —

Ser du den der vackra flickan i sin ljusa sommardrägt?
Vacker som en morgonrodnad, lätt som en zefirens flägt!
men hon är dock något *mera:* hon är lika god som skön,
och i mången fattig stuga nämns hon uti barnens bön.

Hvad står på? Hvad är å färde? Se, vid kungens bronsstaty
har en samling folk sig skockat! Hvad har vållat detta gny?
Jo, två pojkar med i handen hvar sitt blanka stöfvelpar
ville i en täflan pröfva, hvems det bästa paret var.

Hvar *sin* mästare vill prisa, om *hans* ära är man mån,
och de damma på hvarandra än med klacken, än med tån,
tills den ena stroppen brister. Nu det blir en gråt, ett tjut,
och till mängdens stora ledsnad får spektaklet så ett slut.

Digitized by Google

»Hvad är klockan?» — Sju i rappet! — »Låt' oss lemna Blanchs
kafé!»
Som du vill! Vi gå mot hemmet, med den öfvertygelse:
har man smak för studier, ger oss Stockholm dessa tusenfallt,
ämnen till små genretaflor fin's i lifvet öfverallt.

Moje.

Digitized by Google

Gudsmannen i sin prydno.

(Presthistorier, upptecknade af *Ero.*)

1.

Pastor X., sjelf en goddagspilt, men njugg och snål mot sina tjenare, plägade alltsom oftast servera dessa en sorts välling, hvars förnämsta beståndsdel utgjorde vatten. Tjenarne förlorade imellertid till sist tålamodet och en vacker dag, då dessa efter slutad måltid skulle begifva sig ut till sitt arbete och pastor X. följde efter för att se om de gjorde sin skyldighet, stannade drängarne, stälde sig på hufvudet och ruskade med fötterna. Pastorn stirrade af förvåning, synnerligast som drängarne, efter att ha gått en stund, upprepade samma manöver.

»Hvad kommer åt er?» ropade pastorn. »Jo», sade den ene på sitt breda landmål, »ja' s'a' säja pastorn, att vällinga vi feck te medda va så tönn, att om vi inte i väre mä (ibland) stå på hufve', så renner ho så fort ner, en inte kan dra musten ur'na!»

2.

Samme X. var ytterst excentrisk och gick gerna till öfverdrift i sina predikningar, hvilka ofta voro under all kritik. Då han en dag predikade om »den äktenskapliga

Digitized by Google

sällheten», berättade han följande för att visa hur olyckligt det kan gå, när äkta makar lefva oense: »Det var ett fattigt torparepar och hustrun regerade öfver mannen. En qväll körde hon ut honom i villande skog och skickade med honom endast en hafreknatter (hafrebrödsbit) samt befallde honom så hugga ned rysligt mycket skog. Torparen åt upp knatten och högg och högg, men det tog inte och så satte han sig till att gråta. Vid det han så gret, förbarmade sig Herren och en ängel steg ned och välsignade tårarne, så att en källa sprang upp; och då torparen drack blef han så stark, att han högg ned flera hundra tolfter sågstockar».

Efter pedrikans slut, då folket samlades på kyrkobacken för att der tala om veckans händelser m. m., frågade en bonde en annan, känd i orten för sitt goda hufvud: »nå far, hvad tyckte ni om predikan?» — »Jo», svarade denne qvickt nog, »den va' nog galant, men dä sulle allt va' godt »att ha tocke källor i kolahygge». (Det är att märka, att trakten är skogsbygd och att allmogens förnämsta sysselsättning om vintrarne är just kolning och »kolahygge», d. v. s. fällning af träd, som skola kolas.)

3.

X. ville gerna lysa med sina kunskaper bland allmogen. Så talade han vid ett större bröllop hos en rik socknebo om att »stenarne växa». En slug bonde sade då för att drifva med pastorn: »ja, jag kan tro det; dä ä' väl derför de gamle köksspisa ä' så stora». Härtill jakade X.

4.

X. skulle vid jultiden läsa en bön för en sjuk. Utaf en händelse fick han i stället upp stycket om

Digitized by Google

bönen för jordens äring och märkte, distrait som han var, icke detta, utan läste helt lugnt upp denna bön, till församlingens stora förvåning. Klockaren gjorde imellertid midt under hönen honom uppmärksam härpå, men fick till svar: »tyst, tyst! Om inte annat, så gör det väl godt på *vinterrågarne.*» Och X. fortsatte derpå helt lugnt.

Digitized by Google

"På eviga minuten!"

Det här är en skandal komplett!
Jag punsch har reqvirerat
för längese'n, men ej en sqvätt
min strupe konsumerat.
Garçongen lyste och försvann.
På sprättens nummer ej jag hann
ge akt, men oförtruten,
han gjorde bock på bock och sa':
»med ett glas punsch jag komma ska'
på eviga minuten!»

Den frasen komma bör i svang.
Följ kyparens exempel,
herr doktor, — och ert mankemang
får ej en lögnens stämpel!
Mot rutan slår en hagelskur,
er lilla sköna middagslur
är knappt till häften njuten.
Ett sjukbud ropar: »det är brådt!» —
Sof lugnt, se'n ni har svarat blott:
»*på eviga minuten!*»

Din rummelkurre! en termin
passerat fruktlöst åter.
Du pappas varningar ger hin,
men kassan åderlåter.
»Bestämdt min hand jag från dig tar»,
han senast skref, — men detta svar
förära gubbestuten:
»förlåt mitt myckna sus och dus!
Sänd mynt — och jag skall bli tungus
på eviga minuten!»

En liten kammarsnärta, rädd
sig smyger ut så ofta,

Digitized by Google

se'n »fröken» lagt sig, och står klädd
i hennes sammetskofta,
då detta rop hon hör: »Charlotte!
mitt strumpeband i hårdknut gått,
kom, hjelp mig lösa knuten!»
Spring du i stället till din Knut,
mitt vackra barn, blott skrik förut:
»på eviga minuten!»

Vid disken under veckans lopp
han fraser kring sig öser
och skälmskt dra'r förklädsbandet opp
på alla vackra töser,
dem spelar, flinande, små spratt, —
mitt herrskap, ni förstår väl att
jag menar »pepparstruten»? —
Till riddare man honom slår
och ridderligt manér han får —
på eviga minuten!

En dam beundran sällan njöt
med hatt, kring hjessan sluten,
blir derimot gudomligt söt
på eviga minuten
hon bär den, bak i nacken hängd. —
Den kypar'n är då rent befängd!
En timma är förfluten
och, under en och annan ed,
bekantskap jag formerat med
den eviga minuten.

Harald.

Digitized by Google

"En hjertans kär".

Häromdagen jag till moster Sara
gick att göra en fransysk visit;
ty hon eger mynt, och artig vara
skadar ej en arfvinge en bit.

Men jag valde en oläglig timma,
midt opp i ett »kafferep» jag kom;
när jag hörde gummorna der stimma,
tänkte jag att genast vända om.

Men »sitt ner!» bjöd moster, »få vi prata,
tag dig en kopp kaffe, kära du!
Hur mår slägten. säg, och har Agata,
den koketten, fått en man ännu?»

»Nej, men jag har hört, att nu för tiden
lär hon ha en hjertans kär ändå.» —

Digitized by Google

»Hon?» afbröts jag, »man kan blifva vriden!
Hon, som redan räknat *trettitvå!*»

»Ja, nog sade jungfru Lotta hemma,
att hon honom sett i hennes famn,
och hört henne med en kärlig stämma
ofta kalla honom ömt vid namn.»

»År det möjligt?» ropade nu alla.
»Ser han bra ut? År han rik? Säg strax!
Och hvad plär Agata honom kalla?» —
»Kors, hvad frågor! Han lär heta Max!»

»Max! Åhja, det passar till Agata;
men hvad är han, hennes hjertans kär?«
snattrade en gumma, lik en skata. —
»Tyst, så skall jag säga, hvem han är!»

Snopen satt dock hela sqvallerkåren,
och hvar gumma vredgad i sin kopps
öra grep och tömde kaffetåren,
då jag sade: »Max är hennes — mops!»

K.

Digitized by Google

Upsalaminnen.

Stud. Z. hade en mycket njugg far. Efter att ha varit i Upsala ett år, behöfde Z., hvars affärer under tiden blifvit dåliga, en större summa penningar. Han skref då ett mycket salvelsefullt bref till sin far, en stilla småstadsborgare, och förklarade, att dels till följd af *fadrens* stora förtjenster och dels till följd af sina egna hade han, Z., vederfarits den stora äran, att *ensam* af alla sina landsmän blifva vald till »Junior». Denna sällsynta ära orsakade likväl stora utgifter. Z. försäkrade det vara öflig sed, att hvar och en, som blifvit »Junior», stälde till sexa för landsmännen; som dessa utgjorde omkring 100 och allraminst en sexa på 2 rdr pr man måste presteras och derjemte Juniorsafgiften utgjorde en 50 rdr, så vore hans, Z:s, ödmjukliga begäran, att få 300 rdr rmt med omgående. Den grofva listen lyckades. Fadren, obevandrad i akademiförhållanden och ej vetande att hvar och en student, som varit i Upsala ett år och derunder ej gjort någon särdeles stor faute, blir i de flesta nationer Junior, kände sig smickrad såväl å egna som sonens vägnar och skickade, dertill påverkad af modren, som grät i glädje öfver sin förhoppningsfulle gosse, verkligen de 300 riksdalerna, samt med dem den förmaningen, att »unga herrn» skulle värdigt och tacksamt mottaga detta nationens förtroende och ej blifva för stolt öfver den stora äran, som vederfarits så honom som hans föräldrar. Gubben Z. stälde sjelf till i sitt hus

Digitized by Google

en bjudning för några vänner, hederliga borgare, och i »toddar» dracks sonens skål. Sedermera upplystes gubben om bedrägeriet, men måste hålla god min.

Hvad menas med en *öfverliggare?* frågade en gång professor S. på skämt den nära femtiåriga studenten Olle X. — X., som visste att professorn den tiden var särdeles kinkig i definitionen, bad att få lemna svaret skriftligt. Dagen efter erhöll S. följande svar på frågan:

Öfverliggaren hör till slägtet *homo*, har en genom ödets lek och list mer eller mindre förlängd näsa, den han vanligen, då han han träffar något »species professori», fullproppar med snus, brukar oftast kortklippt hår med hög tupé och har i de flesta fall en ypperlig bas. Vid serenader och »katzenjammer» är han alltid främst, ty han har lungor af Barkströms bästa sulläder och strupe af Lundins prima gödkalfskinn. Han har hög mage, men kommer det sig icke alltid af vällefnad utan oftast deraf, att han så ofta fått sluka väder. Till färgen är han lik kameleonten — på en föreläsning vexlar han i de skära och hvita färgerna, i ett gladt lag i rödt och blått. Bland menskliga skröpligheter fruktar han ingenting som törsten, och i fråga om njutningar vet han ingenting, som öfverträffar ett godt glas vin och en garderad svit i wira. Till sin utstyrsel är öfverliggaren alltid elegant, om man undertar hatten, som, till följe af egarens sätt att »rulla», alltsomoftatst får »rulla sig i stoftet». Ett utmärkande drag hos honom är äfvenledes *artigheten*. Han helsar hellre på en obekant än förnekar en bekantskap och alltid lika artigt på alla — förstås en och annan tvättmadam, samt en viss hr L—én undantagna, hvilka erhålla en utmärkande kompliment framför andra. I sitt rum har han alla saker ordnade

Digitized by Google

efter deras specifika vigt och på hans skrifbord ligger alltid ett påbörjadt poem, som vanligen lyder så ungefär:

»Hvad bryr jag mig om grönan skog
och sköna blommor — nej,
snart blomstrar på min näsa nog
en skön förgät mig ej!»

S. lär skriftligen tackat Olle X. för svaret.

Medicine kandidaten S., känd för sin torrolighet, erhöll en dag från sin skomakare följande krafbref:

»Högädle Herr Kandidat!

Som jag behöfver pengar och ej kan vänta längre, måste jag vidtaga en af de båda utvägarne, att antingen lagsöka er eller vända mig till er far. Välj nu hvilketdera!

Högaktningsfullt
N. N.
Skomakare».

S. svarade:

Högädle Herr Skomakare!

Som ni behöfver pengar och ej kan vänta längre, måste ni vidtaga en af de både utvägarne, att antingen lagsöka mig eller vända er till min far. Välj nu hvilketdera!

Högaktningsfullt
S.
Medicine kandidat».

Samma S. hade som student qvarlemnat någon skuld hos en viss herre vid namn Pettersson. Denne

Digitized by Google

skref ett anmaningsbref till S., deri han strängeligen anhöll, att få ut sin fordran, och slutade brefvet med begäran om ett bestämdt svar. S. telegraferade genast tillbaka:

»*Tyst, Pettersson!*

S.
Medicine kandidat».

Vid högre elementarläroverket i U. fanns en rektor A., bekant för sin stränghet såväl mot lärare som lärjungar. Doktor X., som en dag råkade komma några minuter efter det hans lektionstimma börjat, mötte rektor A. olyckligtvis i elementarläroverkets trappor. Denne rusar genast mot honom och yttrar: »vet inte doktorn, att en lärare skall infinna sig på bestämdt klockslag? Klockan är ju redan flera minuter öfver!» X. afbröt genast rektorns ordflöde med de orden: "jaså, klockan är allaredan slagen; då torde herr rektorn ursäkta att jag af embetsåligganden är förhindrad att tala med herr rektorn, huru kärt det än vore för mig; men pligten framför allt!" lyfte på hatten och gick. Efter den minnesbetan lär A. aktat sig för att vara alltför "minutiös".

Digitized by Google

Almas julminnen.

(En berättelse, som ej slutar med bröllopet.)

När Alma börjar återkalla
i fantasi'n de flydda dar,
hon tänker, att bland fester alla
den största vigt dock julen har.
Väl är hon »barn af sina nycker»,
men *nygift fru;* och om likväl
hon denna årstid gladast tycker,
så har det kanske sina skäl.

Hon visst från början blifvit tagen
till skötebarn af lyckan opp,
ty en julafton — just på dagen —
hon föddes hit, den späda knopp.
Hur brådt familjen fick i stöket,
hvad öfverraskning, spring och skrik:
sjelf »lillan» öppnade besöket
med en behaglig jul-musik.

Hon växte till, blef »stora flickan»,
och sattes så i en pension, —
kom regelmässigt hem, just veckan
näst före jul, på permission.
Hon fick på julkalas sig öfva
i dans, blef kär i en kadett,
som var nog djerf att kyssar röfva —
förstås, med »pant-lags» fulla rätt.

Snart lades bort den »korta drägten»;
hon, fullväxt, skulle få en man.
En gång till jul var samlad slägten.
I »kusin Adam» då man fann

Digitized by Google

»den rätte». Han som äldste sonen
ärft fadrens gods och var baron;
ur tunna hårmoln lyste månen
ned på hans skrangliga person.

På julqväll'n sörjde hon kadetten;
men när vid första nyårsbal
baronen, uppsträckt och på »sprätten»
bjöd upp — hon gjorde strax sitt val.
Förlofningen blef eklaterad
på trettondagen, — snabbt det gått —
och Alma var så surprenerad,
som hon baron' till *julklapp* fått!

Det var i fjor vid denna tiden,
hon »kusin Adam» gaf sin hand,
och Mars var ännu ej förliden,
när se'n de knöto Hymens band.
Då allmänheten vågar gissa,
hvad julklapp hon sin man skall ge,
rätt många anse som det vissa:
en fideikommissarie!

Julie Å.

Digitized by Google

På gatan.

(Stockholmsbild.)

Herrn: hva' nu, pojke! Ska' du knuffa folk? Kan du inte se opp?

Pojken: sa' herrn, ja, som inte ser någonting sjelf!

Herrn: jo, jag ser en stor drummel — det ser jag.

Pojken: tror jag det, när det ä' spegelglas i lornjetten!

Digitized by Google

Af en slump.

(Sann händelse.)

Det var en afton hösten 1870. På Odéon, det enda »fröjdställe», som då fanns i Stockholm, gick det gladeliga till.

»Här mår man riktigt »bång»
bland flaskor, glas och brickor;
här hålles »aftonsång»
af fyra unga flickor!»

sjöng en liten skånska på tribunen, hvilken höjde sig längst fram i rummet. Om en stund ljöd det:

»Hurra for sangen,
leve cancangen!»

och man såg en och hvar af de »fyra» lyfta på kjolen och visa en liten fot med en dito känga, försedd med en klack, lång och smal nästan som en blyertspenna.

Vid ett af borden närmast tribunen satt ett kotteri

Digitized by Google

unga män, framför hvilka var uppradadt ett helt batteri af glas och buteljer.

»Skål på dig, Oskar!» — utropade en trind, jovialisk yngling af sällskapet till sin granne, som synbarligen hade svårt att hålla sig vaken. »Gaska opp dig nu och klinga med Antoinette deroppe! Ser du inte, hur hon småler mot dig?»

»Ja, skål, Kalle! Men det var fan, hvad jag känner mig lurfvig.»

»Åh, om "lilla enkan" vore här i Antoinettes ställe, tror jag nog, du skulle pigga upp dig!»

»Ja, kanhända; men henne har jag gett på båten, ty hennes hjerta tycks vara stålsatt mot Amors alla anfall.»

»Åh, en notarie får inte tappa koncepterna! Håll dig bara vid mariginalen, så tar du nog enkan, och i stället för att nu hos henne vara inackorderad i maten, blir du det i hjertat.»

»Ja, det vore inte dumt; men tillfälle saknas, ser du, och tillfället gör tjufven, heter det.»

»Ja, i så fall skulle du allt stjäla till dig en bra vacker gumma och en liten förmögenhet dazu.»

Det kan just behöfvas, ty för närvarande är jag alldeles pank.»

»Åh, strunt, va la banque! Kypare, mera punsch!»

»Nej, för tusan! Jag tror, jag somnar, der jag sitter, och så förbaskadt varmt det är se'n.»

»Prat! gå ut och gå en stund, så blir du bra. Skål, gubbar! Oskar kommer strax tillbaka; vi behålla hans ytterrock i pant.»

Sagdt och gjordt. Notarien Oskar A. tog sin hatt och kryssade fram mellan borden, under det sällskapet tömde ännu ett glas.

Snart slog likväl klockan elfva, »fröjden» aftroppade och gästerna naturligtvis på samma gång. Förgäfves

Digitized by Google

väntade likväl det ofvannämnda sällskapet, att Oskar A. skulle återkomma.

»För tusan! han har väl inte gått hem utan ytterrock heller.»

»Kanhända; vi sk'a gå och se efter!»

Och dermed lunkade det glada sällskapet hem till vännen Oskars bostad, men äfven der fanns ingen notarie.

»Hvart tusan tog karl'n vägen!» funderade lite hvar, när man åtskildes.

Samma qväll som notarien A. försvann, firades ett bröllop på Alhambra å Djurgården. Bland de inbjudna befann sig äfven »lilla enkan», en liten treflig uppenbarelse på 26 år. Hennes man, som varit minuthandlare på Ladugårdslandet, hade vid sin död för något öfver ett år sedan efterlemnat en liten förmögenhet. Det påstods, att det egentligen var denna senare, som förmått henne att knyta Hymens band. Alltnog, när gubben dog, tycktes hon ta sin förlust ganska lätt, och der hon nu sväfvade i dansen, såg hon sjelf äfven ganska »lätt» ut.

Imellertid nalkades bröllopet sitt slut.

Utanför stod en lång rad af hyrvagnar, bestälda för hemtning. Lik en rad af vassrör bugande för vinden, sutto de sömniga kuskarne och nickade på kuskbockarne. Mörkret gjorde väl också sitt till att de lurade af.

»Svensson!» hördes plötsligen en stämma ropa.

Svensson spratt till, smackade och körde fram till porten af byggnaden.

»God natt! tusen tack för besväret, herr fabrikör! Här är nu vagnen» — yttrade ett fruntimmer, i det hon gjorde sig redo att uppstiga.

Det var »lilla enkan», eljest kallad fru W.

Kusken öppnade, fru W. steg in, och hastigt slogs dörren igen, utan att Svensson hörde det rop af för-

Digitized by Google

skräckelse, vår lilla enka uppgaf, då hon fann en herre före sig i vagnen.

»Tyst, min lilla unge!» yttrade genast herrn derinne och fattade fru W:s hand.

»Åh, kors! Är notarien A. här?» utbrast enkefrun.

»Nej, min själ, är det inte fru W.!» utropade denne i sin ordning förbluffad, men, finnande sig, tillade han: »då få vi ju sällskap hem?»

Hvad hon svarade härå, vet man inte så noga, men åtminstone stannade inte vagnen förr än vid fru W:s bostad.

Men på hvad sätt hade nu notarien A. kommit till Alhambra och in i fru W:s täckvagn?

Jo, ofvannämnda år fanns äfven ett hyrkuskverk i samma hus som Odéon. När nu notarien A. kom ut från sistnämnda ställe och såg de på gården stående täckvagnarne, fick han tvärt en idé.

»Här kan jag ta mig en tupplur, medan de vänta på mig», tänkte han, klef så in i den närmsta vagnen, kröp upp i vagnshörnet och var snart försänkt i den djupaste slummer. Imellertid kom kusken, spände för och körde i väg, för att hemta fru W., utan att veta, att han redan förut hade en passagerare ombord. Notarien sof också hela tiden som en stock och vaknade först när hans »lilla enka» inträdde i vagnen. Det var en slump, som så förde dem tillsammans.

Imellertid öfverraskades notariens bekanta några dagar derefter med att erhålla ett kort, eklaterande förlofning mellan notarien A. och fru W. Nu lära de tu redan varit gifta ett par år; men frågar någon notarien A., hur det kom sig, att allt gick så hastigt till, så svarar han endast: åh, kära bror, det har skett vid »hemtningsäfventyr»!

K.

Digitized by Google

Två lärgossar.

— Hva' ä du nu för tiden?

— I tunnbindarelära. Och du då?

— Mamma har sagt, att jag ska' bli prest, så jag slipper komma i läran.

— Jo, pytt också! Än *helvetesläran* då?

Digitized by Google

Riddar Schönjuvel

eller

Lejonjagten i Afrika.

En

lärorik historia, till den svenska

ungdomens tjenst

utgifven

af

en de speciela finansernas vän och beskyddare.

Digitized by Google

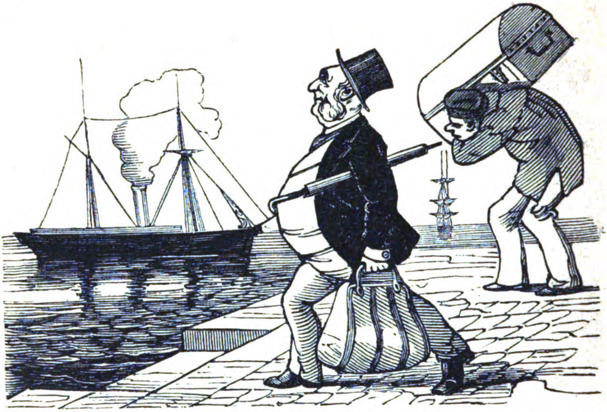

På detta numera ingalunda ovanliga sätt söker den mångerfarne bolagsarrangören, verkställande direktören och riddaren m. m. Schönjuvel, född Josephi, att, efter en förtjenstfull verksamhet,

finna en annan trakt, der luften är renare, och der inga allmänna åklagare störa hans ro. — Men klangen af myntadt guld ditlockar

Digitized by Google

en skara vildar, hvilka envisas att vilja skalpera honom. — »Schma Israel!» utropar riddar Schönjuvel i dödsångest. — »Ach, Herr Jott! hvad är ni för landsman?» frågar vildarnes höfding. »Jag har varit

en s. k. hedersman», svarar riddar Schönjuvel. — »Och vi med!» skränar den vilda skaran. Derpå röker man fredspipan och stiftar ett nytt magasinsbolag för nederlag af vilda djur.

Digitized by Google

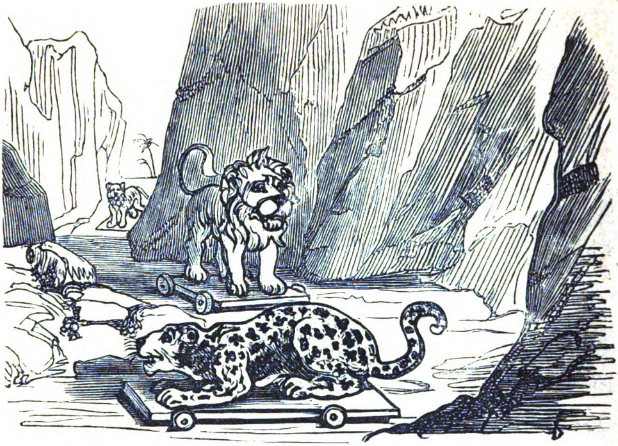

Början göres med införandet af lejon- och tigerskötsel. Vidare

låter man affischera ofvanstående plakat i alla hufvudstäder på kontinenten.

Digitized by Google

Engelsmännen antaga med förtjusning denna inbjudning och röna ett hjertligt mottagande af riddar Schönjuvel och hans konsorter, hvilka bortlagt sina vilda fasoner och iklädt sig europeiska drägter.

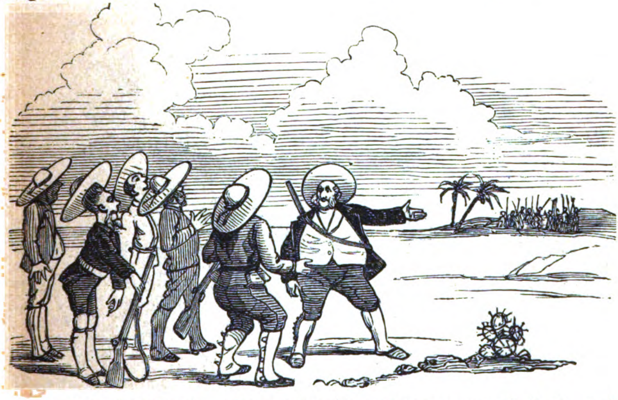

I den festligaste sinnesstämning går man nu på jagt, under anförande af riddar Schönjuvel, och tillställningen skulle blifvit särdeles angenäm, om man icke helt plötsligt i stället för lejon råkat ut för vildar.

Digitized by Google

Engelsmännen sväfva i stor fara att blifva lefvande uppätna af dessa vildar, hvilkas uppförande icke i ringaste mån förråda någon bolagsordning.

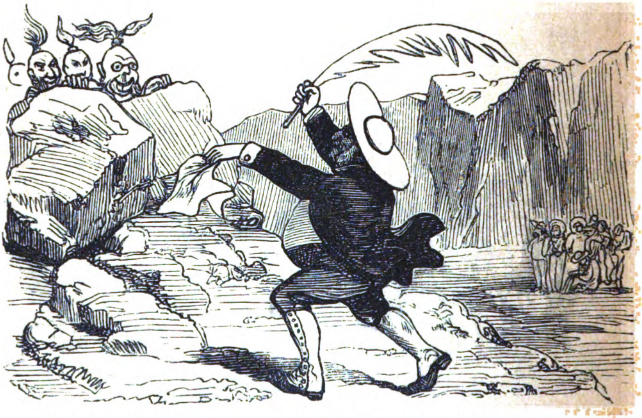

I detta vigtiga ögonblick förklarar riddar Schönjuvel, att han förstår *dessa* infödingars språk, och närmar sig dem som parlamentär för att medla fred.

Digitized by Google

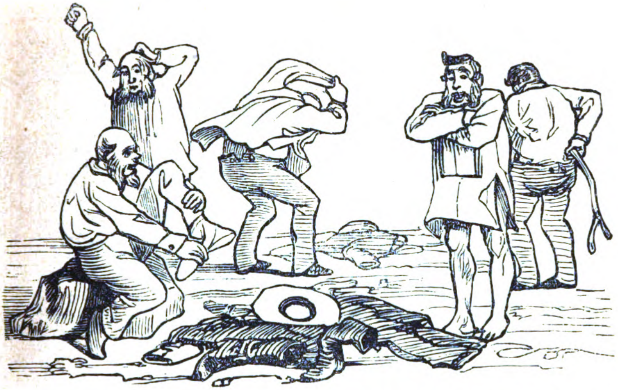

Riddar Schönjuvel återkommer med den underrättelsen, att vildarne vilja skänka lifvet åt engelsmännen, med vilkor att de kläda af sig inpå bara kroppen samt qvarlemna rubb och stubb.

Derefter återvända engelsmännen till det gästfria hus, som bebos af riddar Schönjuvel, hvilken visar sig nog menniskovänlig, att mot goda vexlar lemna dem några gamla kläder och små förskotter till hemresan.

Digitized by Google

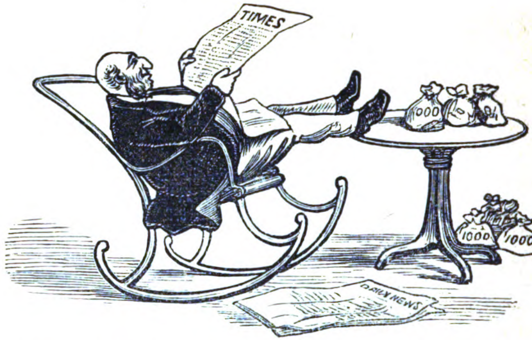

En tid derefter erhåller riddar Schönjuvel pengar för vexlarne och flera af de större engelska tidningarne, hvilka alla innehålla de amplaste loford öfver hans humana beteende, och snart derpå kallas

han till London, der han hugnas med en orden, baroniseras under namnet Lionhouse och sättes i spetsen för en större bankinrättning. Efter några år börjas historien om igen.

Digitized by Google

Hårdt mot hårdt.

I länstol'n vördig bispen satt
en lördagsafton, sysselsatt

Digitized by Google

med texterna för hvilodagen;
till bordet såg han än och än till helga Lagen,
samt lät sig smaka väl hvar »godbit», han fick fatt,
ibland för hvad han skref, ibland för kära magen. —
Men bäst han der funderade
och trots sin håg för saken,
med verklig möda höll sig vaken,
kom pigan in och frågade,
om Modig, som var ner i köket
och med herr bispen önskade
att tala, fick tillåtelse
att komma upp. — »Nåja, släpp in det stackars öket!»
sad' bispen nästan snäsande.
»Fast jemt han gör förargelse,
jag likväl våga vill försöket
och än en lexa honom ge.» —

På ögonblicket nu det skedde,
att Modig in till bispen trädde
och gjorde halt på krigsmanssed —
ett tecken att han var, som vanligt, litet »sned».
I sina unga dar — som socknens gummor visste
förtälja för en hvar — var han i Norge med
och flygelmannen för sitt led,
men gick om hjeltens lager miste,
emedan kort derpå slöts fred.
Sven Modig påstod dock, att lögner ut man spred,
för att hans ära fläcka ned,
och mindes allt för väl, hur han på Narva hed
stod närmast Karl den tolftes sida
och minst mot femti ryssar stred;
och hur han sedan blef berömd båd' bredt och vida,
när kungen, då han stack sin värja i dess slida,
till honom sade: »kom och sätt dig på min tross!
Du var en blanker fan att slåss.
Men det är rätt, kamrat, så ska' en busse strida; —
om du ej varit med, de hade kringklått oss.»
Och som ej Modig just var böjd att orätt lida,
han öfverallt berättade
om någon dylik händelse,
att ej förtalet sig skull' sprida.

Vår hjelte hann nu knappt på stol'n vid dörrn sig sätta
förr än han började berätta

Digitized by Google

för bispen, som ej var deraf trakterad just
och haft med gubben mången dust.
om »katoliken uti Bender»,
der han, som sjelf han sade nu,
se'n han sin klinga slog itu,
»drog på som sjelfva fan med kåkens längsta bränder».
Men bispen var, som sagdt, ej mycket road af
den skildring gamle Modig gaf
af sina värf i fjerran länder,
och snart han sjelf till ordet tog,
med sin predikomin och sammanknäppta händer,
fast gubben då som bäst en massa turkar slog:
»nej, kära Modig, nu har jag hört mer än nog,
och det är nästan fräckt utaf dig
att — fast jag sist det rådet gaf dig,
att tiga med hvad ej är sant —
gå på och ljuga likadant. — —
Du pratar mycket stort och grannt,
men göra nytta för din föda —
dertill är du minsann för lat.
Du tycker såsom så: det kostar mindre möda
att sig försörja genom prat,
och blyges icke att af bondens knappa mat
din dryga andel ta, att dig försvarligt göda;
och att det är en skam, att så sin tid föröda,
det tycks du ej ha aning om.
Men det är inte nog med detta:
du ordar vidt och bredt om många saker, som
du ej vet något om med rätta.
Att allt är idel lögn man finner småningom —
ja, knappt ens bönder snart vill' tro dig! . . .»
»Ack, vördig bisp!» — nu inföll Modig
och strök mustaschen, stor och grå. —
»Jag mången gång klädt skjorta blodig,
men aldrig jag mig känt så mäkta stolt ändå
som nu, då jag hör er om mina fel predika:
det kommer mig att tänka på —
att det är fan, *hvad vi ä' lika!*»

Digitized by Google

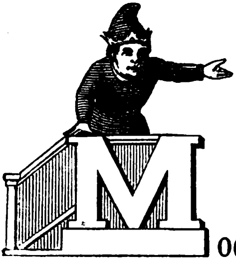

Modern blygsamhet.

Unge man! du har förmånen att bland dina bekanta äfven räkna familjen X., i hvars hus du är en gerna sedd gäst äfven vid icke högtidliga tillfällen och der du står på vänskaplig fot med fröknarna X. En gång kommer du du dit på morgonqvisten för att söka pappa X. Du inträder med den tillförsigt, din långa bekantskap med familjen gifvit dig, men du ser ej till familjefadern. Dock — der kommer han visst!... En dörr öppnas, du vänder naturligtvis ditt hufvud ditåt, men, i samma ögonblick uppgifves ett förskräckelsens rop och dörren slås skyndsammeligen igen. Hvadan detta? Jo, unga fröken X. skulle just inträda, omedveten om din närvaro, och som hon ännu ej fått tid att ikläda sig sin höghalsade klädning, så ...

Olycklige, hvad har du gjort!

Om du, såsom jag hoppas, är en blygsam, ung man, så måste du känna rodnaden uppstiga på dina kinder; men du bör ock känna en stor tillfredsställelse. »Till-

Digitized by Google

fredsställelse?» frågar du. »Hvarför det?» Jo, visst, öfver våra unga damers starkt utpreglade blygsamhetskänsla.

Du har aldrig bivistat någon större bal ännu; men du får en gång bjudning till en dylik, och som du får höra, att familjen X. skall dit, och en ung man dessutom bör vara »litet med» i verlden, så lyster det dig att gå på balen. Du skänker naturligtvis, såsom sig bör, din synnerliga uppmärksamhet åt de unga damerna. »Hm!» mumlar du dervid ovilkorligen; »det var besynnerligt!» Du styr kosan till familjen X., ej utan räddhåga, vid tanken på fröken, som du ej sett sedan morgonbesöket, och hvars blickar du är förlägen att möta. Men vid åsynen af henne mumlar du åter: »hm, hm!»?

Hvarför dessa upprepade »hm!»?

Jo, fastän du är här ibland en mängd menniskor, upptäcker du, att fröken X., såväl som många andra, glömt äfven nu att taga på sig sin — höghalsade klädning!

Du frågar dig nu förgäfves: »hvarför uppgaf hon ett fasans rop, vitnande om förskräckelse, vid min åsyn! Blygsamheten kunde väl aldrig vara tillgjord!»

Saken tål att fundera på.

En.

Digitized by Google

Bonden och Söndags-Nisse.

Nisse tillegnadt af *Wilhelmina Stålberg.* *)

Nils Nilsson heter en bonde god,
som bor derborta vid Sala;
han kom till Stockholm, vid lustigt mod,
för första gången. Hur flat han stod,
det kan jag icke omtala.
Hvad lyx och grannlåt! hvad skoj och gny!
Knappt trodde Nils, att han var vaken.
Gång efter annan han skiftar hy.
Hvar sak för honom är splitter ny.
Har någon men'ska sett maken?
Det var ju alldeles hiskeligt grannt.
Hans hjerna började »*trilla*»,
som sjelf han sade. — Var allting sant?
»Somt» var väl ändå en villa.
Är fönstret tomt ... eller *har* det glas?
Han gjorde hundrade frågor.
Och så kom qvällen, och der blef gas,
som brann i tusende lågor.
Det var på lörda'n Nils Nilsson kom ...
han *blef* till sönda'n och såg sig om
bland alla saker, så rara;
om månda'n skulle han fara.
Och sönda'n flydde och det blef qväll.
Nils Nilsson gick der och glodde. —
Förbluffad var han, men inte »*säll*»,
som mången om honom trodde.
Då kom en pojke i trängseln fram:
»köp, söta herre, en *Nisse*!»
Strax blef vår gubbe helt allvarsam,

* Dotta poem inskickade förf. kort före sin död till Nisse.

Digitized by Google

af idel misstag, vi gisse.
Han ref sitt öra, vår gode vän;
men gossen ropade, om igen:
»köp, köp, go' herrar, en Nisse!»
— Hvad? Nisse? det kan du vara sjelf.
Nils Nilsson heter jag, slyngel!
Har man väl sett, mellan berg och elf,
ett sådant huggormars yngel? —
Men pojken skriker, med värsta hals
»köp *Söndags-Nisse*, go' herrar!».
Dock, deraf blidkas ej gubben alls;
det saken endast förvärrar.
— Hvad? *Söndags-Nisse?* — Är pojken klok?
Jag heter *Nils, hela veckan,*
och den, som *köper mig för ett tok,*
den skall ha pengar på fickan. —
Nu blef bland hopen ett väldigt skratt
och ingen sparade munnen;
men bonden, han tryckte ner sin hatt
och var helt hastigt försvunnen.

Digitized by Google

Lilla kusin.

(Penneteckning.)

Herr Konrad är en ganska välbildad ung man om nyss fylda 27 år. Han har länge varit utomlands och naturligtvis för att »göra lycka», ett, som det säges, ofta otacksamt fält att »göra i». Konrad hade också fått mer än tillräckligt i tillfälle att besanna detta; ty, antingen han gått för tidigt från mästaren, eller han icke lyckats finna på något passande »råämne» för att sedan på ett fördelaktigt sätt bearbeta — nog af: hur mycket han laborerat och experimenterat både här och der, hade han ändå aldrig kunnat göra någon lycka, men väl en mängd skulder; och i förtreten häröfver vände han en vacker dag hem till sitt land igen.

Det var nu för bortåt en fjorton dagar sedan, som han med bantåg anlände till hufvudstaden. Under hans vistelse utomlands hade han genom bref från sin kära mamma blifvit underrättad om, att hon varit på besök hos »slägtingarne i Småland». Om dessa slägtingar kände han för öfrigt endast, att han skulle ha en onkel, som var possessionat och lärer riktigt kommit »upp i smöret», samt nu, af modrens bref, att han äfven hade en »liten kusin», en »näpen flickunge», som modren skref, och från hvilken han nu så mycket och så hjertligt helsades. Det hade han aldrig vetat förut.

Digitized by Google

Frågan blef nu: skulle han först fara upp till Upland och helsa på sin mor, eller skulle han direkt fara ner till onkeln i Småland för att helsa på »lilla kusin» och der med görligaste första planera en kristelig äkta förening imellan sig och (farbroderns förmögenhet vid sidan, naturligtvis!) »lilla kusin»? Han fann det senare mera öfverensstämmande med hans planmessiga praxis, eller praktiska planmessighet — hur man vill, — och han beslöt sig för det.

Till Småland således!

Klatsch! Han hade redan lemnat sista jernvägsstationen och satt nu instufvad i en allt omskakande kärra, på väg till sin kära onkel.

— Här kunde behöfvas en byggmästare till måg i huset, — tänkte Konrad, när han såg den lilla, ruskiga mansbyggningen, som utgjorde onkeln-possessionatens *corps de logis*. Och här har jag bestämdt en gammal trotjenare till dräng — fotsatte han vidare för sig sjelf, när en simpelt klädd, äldre karl trädde ut genom dörren för att öppna grinden.

— Hör du, min gubbe lilla, — tilltalade han denne med en vänlig nedlåtenhet, — ta och bär in min kappsäck så länge!

Den tilltalade såg något förlägen ut, men skyndade sig att efterkomma den resande herrns begäran. Konrad hastade in efter honom.

— Se der, en liten smålandsjänta! — sade han halfhögt, när han i förstugan mötte ett temligen ungt femininum med den för qvinliga tjenare å landet vanliga klädseln. — Onkel består sig med små, nätta pigor, ser jag! — Härvid tog han henne lätt om lifvet och »stal» sig utan vidare krus en kyss af det för slika artighetsbetygelser säkert ovana föremålet, som rodnade och med en temligen kraftfull rörelse gjorde sig lös från den närgångne kavaljeren.

Digitized by Google

Inkommen, frågar han naturligtvis efter sin farbror, som han förut aldrig sett, och får då ett temligen klart begrepp om, att . . .

Ja, för att gå i ordning med sakerna: att onkeln hade gift om sig för något mer än ett år sedan och nyss — burit in brorsonens kappsäck samt haft nöjet se, huru samme brorson helsade sin lilla faster med en sonlig kyss, till belöning hvarför han också genast fick gå fram och kyssa sin »lilla kusin», som låg och »gastade» i en den allra näpnaste — vagga.

Efter denna presentation fattade Konrad det kloka beslutet, att slå bort giftasgrillerna, åtminstone för den — »lilla kusinen».

Digitized by Google

Morgonfjesket.

(Efter *Saxe.*)

»Gud signe den, som först fann sömnen opp!»
Som Sancho Panza säger äfven jag.
Gud signe honom till båd' själ och kropp,
och detta särskildt för hans ädla drag,
att ej för sig och för sin egen vinning
han tog patent på en så skön uppfinning!

Ja, signe Gud den sömnen först uppfann!
(jag måste säga det ännu en gång).
Men den må bli fördömd, om ingen ann',
han räckas må fy skam på längsta stång
och evigt bli en tupp i afgrundsträsket —
han som fann på det dumma morgonfjesket.

»Stig upp med lärkan, gå med den i säng!»
En gråtmild uggla visst den tanken kläckt;
men jag betackar mig för dylikt fläng,
att rusa upp förr'n dagen knappast bräckt.
Gaf lärkan blott sig ro till klockan åtta,
uti maximen fanns dock någon måtta.

Just morgonstunden är, för folk honnett,
den gyllene sömnens tid; hvar dam af verld,
jag hoppas det, skall deri ge mig rätt.
Den som ej då fins på sin hufvudgärd,
är ej af ton, om annars ej den fjesken
är någon rucklare som trår till besken.

Jag vet en skald, som sjöng om morgondagg,
och hur han arla satt vid källans brädd,

Digitized by Google

fast klockan elfva f. m. än hans plagg
förgäfves vinkat honom ur hans bädd.
Men faktum är, han tjusade publiken,
fast hvad han sjöng, han höll ej i praktiken.

Förstås, att stundom vaka är visst bra,
då pligt det fordrar eller sanning ock;
men ack! om blott en återblick vi ta,
hvar finna vi väl dessa stunder dock,
som minsta orsak oss till tårar gåfvo? —
Jo, i vår barndom eller då vi sofvo.

Hur skönt, få lemna dagens buller för
den tysta nattens ljufva sceneri,
då själen sina himmelsfärder gör,
från jordens sorger och dess ondska fri;
hur skön, om halm, om ejderdun, den gömma,
der på sin höjd om synd vi endast *drömma*!

Så låt oss sofva och ge Mästarn pris!
Jag tycker som den son, hvars fader drog
ur sängen gossen, med en grann devis,
hur vaksam fågel tidigt masken tog:
»ej mer än rätt, att fågeln honom hitta',
det masken fick för att i otid titta!»

Zéro.

Digitized by Google

Grafskrifter.

(Samlade af *Olof E.*)

1.

Öfver en nittioårig mö.

Hon stod ett barn så full af fröjd!
Vid nitti år än hjertat blödde,
men då med lifvet mer ej nöjd
hon i förtreten dödde.
Det arma barn! hvad feltes henne?
En man! *En* man? Ja, kanske *tvänne!*

2.

Öfver en annan jemnårig mö.

Jag länge förgäfves mig sökte en man,
till slutet tog dödgräfvaren dock mig an.

3.

Öfver en advokat.

Här hvilar en man, som var van att förvilla,
som lekte med lagar och skäl.

Digitized by Google

Det goda han gjorde, det gjorde han illa,
det onda han gjorde, det gjorde han väl.

4.

Öfver en folkskolelärare.

Han var en man i staten,
som knappast erhöll maten
för sexti års lektion;
i lifvet olönt gick han,
men när han dog, så fick han
tre skoflar i pension.

5.

Öfver en prest.

En andans man till ro
från lifvets strider gått,
han lefde af sin tro
och lefde derför godt.
Han *gratis* nu fått vandra
den väg som, många andra
han hjelpte för en *»ko»*.

6.

Öfver en klockare.

I lifvet gaf han ton och ljud,
som voro synd mot sångens gud,
men pris till himlens herre.
Nu tystnat har hans pilgrimssång,
till uti Hinoms dal en gång
den tonar ännu värre.

7.

Öfver en källarmästare.

Tyst! stör ej den ljufliga friden,
som nu rår kring »mäster Blandin»!

Digitized by Google

Han underverk gjorde i tiden,
förvandlade vatten till vin,
och derför från kundernas hvimmel
han lyftes till gudarnes himmel.
Måhända nå'n rafflande dryck
behöfdes vid änglarnes »svyck».

Digitized by Google

Den . . . olösa.

(**En bit prosa af** ***A--st***)

Den . . . olösa — så stod der skrifvet på ett papper, som jag nyligen vid mitt tillträdande af en ny bostad fann instucket bakom kakelugnen. Det vill dock egentligen säga, att just imellan »*Den*» och ». . .*olösa*» hade en stor bläckfläck på ett synbarligen *plumpt* sätt tagit plats. Naturligtvis anade jag mig genast till meningen; der hade stått och stod ännu, fastän till hälften osynligt för mina icke mer än menskliga ögon: »*Den trolösa*» — det var ju så tydligt, att man till och med kunde tro på det, i trots af den svarta fläck, som påtagligen genom en, om just inte nyck af ödet, så åtminstone af pennan helt ofrivilligt lagt sig imellan.

»Den trolösa»? Här måtte det ha varit fråga om ett kärleksdrama, kanske till och med en familjedram! Med en känsla, som vanligt folk plägar kalla »nyfikenhet», men som hos mig tar form af *vetgirighet*, med en känsla af hög »vetgirighet» läste jag nu vidare:

»Den . . . olösa hade tagit af från stora vägen vid en liten s. k. byväg . . .»

Digitized by Google

Hon var stadd på flykt! Det började ju rätt intressant!

»... man kunde tydligt skönja det af spåren i sanden på landsvägen; den andra hade, såvidt man kunde se, fortsatt vägen fram...»

Hon hade alltså haft en följeslagare eller följeslagerska eller kanske troligast: förföljare!

»... Man visste dock, att bofven flytt med den förra...»

Den förra? — Den trolösa, naturligtvis! — Men »flytt»? och »bofven»? — Nej, det här började bli högst intressant!

»... ty denna var redan tillika med honom försvunnen, när den andra galopperade...»

Galopperade? hm! det var lite konstigt; men vidare:

»... ut ur stallet...»

Aha! En tredje person, som till häst förföljer dem: henne, den trolösa, och »bofven», som hon flytt med. Der hade jag alltså den der förföljaren. Jag måste läsa långsamt, ty manuskriptet var högst otydligt och skrifvet med mycket blekt bläck.

»... Slutligen försvunno spåren in åt en nyslagen äng, som gränsade in till skogen...»

Seså, nu började det romantiska i stycket!

»... men länge dröjde det icke, förr än man såg den — skolösa...»

Hvad för slag? *Skolösa?* Det måtte vara en felskrifning! Vidare:

»... såg den skolösa — — — hästen...»

Åh, dra åt *sko*...gen! Men vidare:

»... komma galopperande bort mot dess egare, som stod och spejade efter honom på vägen...»

Upplösningen syntes vilja bli mera komisk än tragisk. Jag fortsatte:

Digitized by Google

»... Tjufven hade antagligen ej vågat behålla honom längre, af fruktan att bli upphunnen och gripen.»

Hvilken prosaisk upplösning, när »den trolösa» plötsligt förvandlas till en oskodd häst och hela dramat slutar med en misslyckad häststöld!

Det är då sant, hvad en viss författare — jag mins inte hvem — säger: «*prosan* är en gemen sqvallersyster, som lägger näsan i allt!»

Digitized by Google

GÄDDAN OCH GÖSEN.

BALLAD.

TEXT OCH ILLUSTRATIONER

AF

BASIL.

Tryckt i år.

Digitized by Google

Motto:

»Le remide est souvent pire que le mal».

Digitized by Google

Herr Gädda var en ung tenor,
sjöng op'ror hela da'n;

i rummet näst till honom bor
en fröken Gös, sopran.

Digitized by Google

Snart uti henne kär blef han
och hon sa' *ja* till slut;
de i duetter för hvarann
sin älskog sjöngo ut.

Digitized by Google

Men ack, fåfängligt är vårt hopp,
det fann vår man förvisst:
då han en morgon vaknar opp,
han hade rösten mist.

Digitized by Google

Vår stackars Gädda oförtöfvadt
sig ger i väg till doktor Fjärs,
som, se'n han saken noga pröfvat,
sig yttrar uti nästa vers:

Digitized by Google

»En underkur jag endast vet,
som ger er röst igen:
drick arrackstoddy, söt och het,
det hjelper, det, min vän!»

Digitized by Google

Vår hjelte toddy tutade
och fann det medlet »godt»;
ej ens dermed han slutade,
då röst han återfått.

Digitized by Google

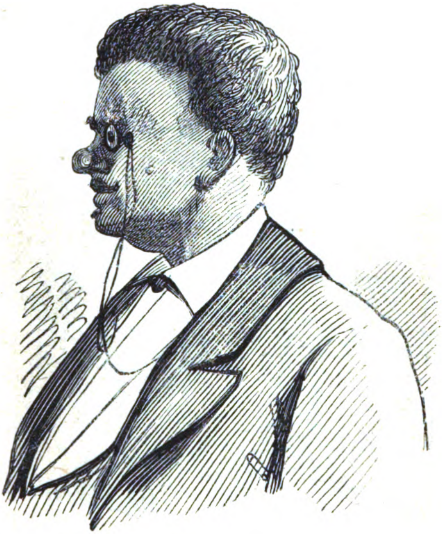

Ja, snart han mycket högre gick,
än förr; men ack, gunås,
hans näsa utaf toddyn fick
en stark »*couleur de rose*»!

Digitized by Google

Ack, näsan blef hans kärleks graf,
ty lilla fröken Gös
för dess skull honom korgen gaf
och sade: »tag! adjös!!!»

Digitized by Google

Men utaf slikt man dock ej dör,
vet man hur det skall ta's;
han är nu bränvinskontrollör
och sjunger finkelbas . . .

Digitized by Google

Och hon på femtitalet går
och styr en flickpension;
hon älskar ömt sin kaffetår,
men sjunger ej en ton.

Digitized by Google

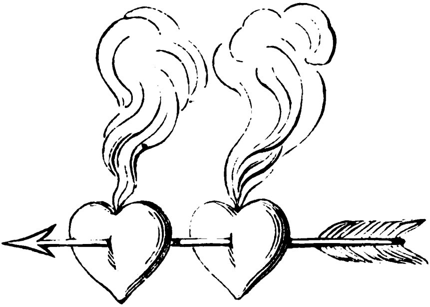

Digitized by Google

"Modernt" och "passande".

En prydnad i hemmet, o, nej! — i salongen
är hustrun numera, i verldshvimlet fången.
Planerar i hufve't på mannen hon horn,
på sitt blott af löshår ett Babylons torn.
Från hushållsbestyr
och från barnen hon flyr, —
se, det är *modernt* och då *passande* äfven!

Affärer gör mannen, förstås, så briljanta,
en gros et détail, men högst sällan kontanta;
hans hus föres stort, det hör till »goda ton»;
och gör han omsider en »bättre cession»,
blir rik se'n så lätt,
om just icke så rätt,
så sker det *modernt* och då *passande* äfven.

Nu blyges en flicka att träda i köket,
ber Gud *uppå franska,* att slippa det stöket,
men blyges ej alls för kurtis utan tal, —
att visa sig naken till midjan på bal,
i stor toalett;
om just icke så nätt,
så är det *modernt* och då *passande* äfven.

Knappt pojken ut barnskorna trampat numera,
förr'n han ses på allmänna platser »flanera»;
uppå schweizerier han tillbringar qväll'n
och röker och pimplar och klappar mamsell'n,
blir pappas rival
på en »syfröken-bal»;
se det är *modernt* och då *passande* äfven!

Digitized by Google

Sin trohet han svär byråkratiska fanan,
och *med relationer* på embetsmansbanan
han svingar sig fram, blir så mäktig och dryg,
förtrycker och öfvar skandaler i smyg;
        om högljudt han svär,
        att här tryckfrihet är,
se, det är *modernt* och då *passande* äfven!

Måhända han blir ock en »herde för hjorden».
Gudsnådlig i sättet och smidig i orden,
han flickan, som läser till altaret fram,
ömt varnar för synden och — smeker sitt lamm;
        han dundrar om fan,
        om ej lön fås på da'n! —
Se, det är *modernt* och då *passande* äfven!

Digitized by Google

Ett original.

För något mer än 50 år tillbaka bodde i Stockholm en gammal ungkarl vid namn *Malmgren*, med assessors karaktär och egare af ett litet kapital. Hans sysselsättning var att om förmiddagarne uppvakta fruarna i deras kök och der berätta hvarjehanda »sqvaller» samt tillika inhemta nytt för att fortskaffa det på andra håll. Vanligtvis blef han på det ena eller andra stället qvarbjuden till middag, så att knappt en dag inträffade under hela året, då han behöfde sjelf bekosta sina måltider. Så sprang han ur hus och i hus och var öfverallt välkommen såsom berättare af — »dagens nyheter»; ty den tiden låg tidningspressen ännu i sin linda. En yngling, som ibland sammanträffade med M. i sällskaper och hvilken då, likasom Söndags-Nisse nu, hade blick för det komiska, skref en *charad*, som hittills förblifvit i

konsept; men — tidsbetecknande som den är — öfverlemnas densamma till Nisses förfogande.

Digitized by Google

Charaden lydde som följer:

Man af *mitt första* klockor gjuter;
mitt andra fram ur stammen skjuter;
mitt hela springer hela da'n
på Söder och på Norr, i Sta'n,
från Kungsholmen till Riddarholmen,
från Danviken till Blasieholmen
och rapporterar utaf fan;
han äter middag, diskurerar,
han tar sitt kaffe, perorerar,
han dricker té, han kondolerar,
han gratulerar, konsolerar,
han se'n sitt *Cambio* jouerar.
Är detta skedt, till sängs han går,
förnöjd med fylda pligters möda,
precis som fågeln, som ej sår,
men dock af himlen får sin föda.

X.

Digitized by Google

Flanören.

(Studie af *Henry*.)

»Flanör! — Hvad är det?» utropar möjligen någon, som ej är hemma i Voltaire's modersmål. Jag skyndar att meddela mitt vetande i den vägen, som, jag försäkrar, ej är så litet, ty jag har tagit både studentexamen och juridisk preliminär-examen.

För säkerhetens skull citerar jag Dalin, som öfversätter »flaner» med »gå och drifva på gatorna», och af detta verb kommer »flaneur», som af samme lexikograf uppgifves såsom *ett familjärt uttryck*, som betyder: »gatstrykare, dagdrifvare, lätting». Min vän Dalin måste ej vara någon vän eller beundrare af flanörerna! Nå ja, ordet har låga anor, men står nu högt i ropet och man kan med lika lite skäl kalla en gatstrykare för flanör som en flanör för gatstrykare, den sistnämnde — jag menar flanören — skulle åtminstone taga det illa upp.

Men jag fruktar att vi fortfarande sväfva i ovisshet om hvad en flanör är, jag måste ge Dalin på båten och, i brist på annat lexikon, sjelf söka definiera ordet.

Flanören är en man (utan tonvigt) omkring tretitalet. Han bör vara skarpsynt, hafva blick för det humoristiska samt ega godt hufvud, vattentäta galoscher och om möjligt en oförderfvad — sidenparaply. Ja, de senaste attributerna äro nästan de vigtigaste. Innan jag bevisar detta påstående, vill jag tillägga, att dimmiga och något regniga dagar äro lämpligast för en flanör att

Digitized by Google

anställa observationer. De vattentäta galoscherna och paraplyn äro för honom nu rent af nödvändiga för att trotsa himmel och jord.

Sålunda rustad ger flanörn sig ut på »flanerie» och, om han nu ej gör några iakttagelser, är det hans eget fel. Jag skall försöka att skildra hans observationer under en dylik promenad.

Vädret är superbt, det duggar tätt och himlen är jemnmulen — det finnes en gud äfven för flanörerna och det är Jupiter pluvius. Alla menniskor ha brådtom.

Se der en ung, fin fröken, som trippar så försigtigt bland pussarne på trottoaren, med paraplyn öfver hufvudet. I motsatt riktning kommer en af »prinsens gubbar», medförande färska ångor från krogen på hörnet.

Lilla fröken har sin paraply sänkt för ansigtet, hon ser intet, utom vattenpussarne, och tänker på ingen, utom Jules, som hon ju nu får råka hos tant på supén. Men trottoarerna äro så trånga och prinsens gubbar så ohyfsade; ett-tu-tre dyker der upp under paraplyn ett borstigt, bränvinsdoftande anlete, som med sitt humoristiska: »morgens, mamsell lilla, helsa bofinkarna!» nära nog skrämde lifvet af den eteriska varelsen, som imellertid hade nog sinnesnärvaro att tappa sin fina bukett i rännstenen samt rädda sig sjelf genom ett hjeltemodigt hopp i en stor vattenpöl.

Flanören ilar vidare, men stannar plötsligen framför ett starkt upplyst fönster, uppfyldt med hattblommor, band, bjefs, konstgjorda eller rättare »onaturliga» blommor, det är en modehandel. Hans uppmärksamhet fästes af ett ungdomligt ansigte, som vänder sig mot gatan för att, framför en mellan fönsterna stående trymå, profva en hatt. Hattens tillkommande egarinna är djupt sorgklädd, men hennes rosiga anlete kontrasterar mot den mörka drägten. Behagsjukt vrider hon sitt hufvud fram-

Digitized by Google

för spegeln med en min, som tydligare än ord uttrycker: »är jag inte söt?»

»Jo, du är god», tänker flanören, men regnet hindrar honom att anställa flera reflexioner och han skyndar vidare framåt.

Han har observerat en dam, som det tycks, ung och, som det tycks, vacker; (jag säger med flit »som det tycks», ty han såg henne på ryggen). Hennes något upplyftade klädning tillåter honom ostördt beundra en liten fot och en djerf vrist, två saker, som en flanör alltid vet att sätta värde på. I brist på annan sysselsättning, bestämmer han sig för att följa den okända sköna.

Som damen gick fort, tycktes det som om han snart skulle få veta målet för hennes promenad. Den sköna okända, som fortfarande visar vår hjelte ryggen, går dock gata upp och gata ned oeh är således ute och »promenerar» i regnvädret.

Nyfiken att se, hur en dam ser ut, som har så besynnerliga vanor, forcerar han marschen och ilar förbi den okända i samma ögonblick som en stormil böjer palaplyn undan från hennes ansigte. Vår hjelte stannar slagen af förskräckelse; denna dam, som han så troget följt, är gräsligt ful — en megära med ett medusahufvud. Nu kunde han förklara, hvarför hon promenerade i regnvädret med paraply, som dolde ansigtet — *hon koketterade med sina fötter!*

Något missmodig fortsätter flanören sin väg och går öfver till trottoaren på andra sidan gatan.

Framför honom går en välmående gumma med en korg på hvarje arm. Han skall försöka passera förbi henne på högra sidan, men då gumman hör att någon är bakom henne, vill hon välvilligt lemna plats till venster, på sjelfva trottoarstenarne, och härigenom förorsakas katastrofen med gummans högra korg, mot hvilken vår hjelte törnar med en styrka, att han krossar dess inne-

Digitized by Google

håll af glas och porslin. Förargad öfver detta hinder, vill vår dagdrifvare genom ett djerft hopp kasta sig till venster om gumman, men denna, som är förskräckt öfver förlusten af en hel kaffeservis och ett dussin bierglas, vill åtminstone rädda den venstra korgen, som innehåller öfverlefvor af gårdagens supé hos presidenten, och tager derför äfven ett skutt till venster. Härigenom förekommes hvad vår hjelte vill skall ske och sker hvad gumman vill förekomma: den venstra korgen slås till marken och i den forsande rännstenen simma buddingar, ägg och korf tillsammans med de superbaste inkokta ålar, som slingra sig, som det tycks, af glädje att hafva återkommit till sitt element.

Vår hjelte, som fått en tersett, så att han måst anlita hela sin balanseringsförmåga för att hålla sig uppe, ser till sin sorg sina galoscher följa ålarnes exempel och får till på köpet tacka sin lyckliga stjerna, att han sjelf sluppit göra sällskap.

Gumman, i början förlamad af fasa, började repa på sig och de klagovisor, hon uppstämde voro jemmerligare än Jeremiæ.

Vår hjelte, som ej försett sig med nog kassa att betala ett sådant kalas, måste lemna sin paraply i pant hos den förbittrade gumman, som slutligen aflägsnade sig under snyftningar, ackompanjerade af det melodiska skramlet från högra korgen, der bierglasen sjöngo sin svanesång.

Vår flanör såg förtviflad på sina fina pjexor, förtviflad på sin fina *Bodeckare* och sist förtviflad på himlen, som mulnade än mer och piskade honom med ett hagelblandadt regn, som stod som spön i backarne.

Genomblöt kom han slutligen hem, der han bytte om pjexor, under det heliga löftet, att aldrig flanera mer — åtminstone i regnväder.

Digitized by Google

Chikaner.

(Skiss ur verkligheten af *Hakon Jarl.*)

Om jag någonsin i lifvet blir egare af den dyrbara klenod, som man brukar kalla en son, så skall den första och sista förmaning, jag kommer att ge honom, blifva: »var aldrig för tjenstvillig, lilla Thor, och lär dig framför allt att kunna neka folk en tjenst, ty du skaffar som oftast dig sjelf blott chikaner till tack. Tro du mig, min gosse, din pappa har nog fått veta af, hvad det vill säga att »göra tjenster», han!» — Nu tycker kanske någon liten näpen läsarinna eller någon alltför godmodig läsare, att der der rådet svär alltför mycket mot den gudomliga satsen om kärleken till nästan, men så vidt jag vet, står det endast omtaladt, att man skall älska nästan *lika* mycket som sig sjelf, hvarimot inga bestämmelser lära förefinnas om, att man skall älska denna ljufva själ mera än sitt eget lilla jag. Men min tjenstvillighet har verkligen haft resultater, som nära nog kunde betraktas som konseqvenser ur en tocken der mot all sund moral och bibelkunskap stridande sats, ty — det må de olympiska gudarne veta! — nog har jag lidit för den.

Digitized by Google

Hören på några drag ur min praktiska erfarenhet!

Jag hade härom morgonen fått en invitation till aftonen på té och supé hos assessor Z. (frun lagar ypperliga omeletter och assessorn väljer präktiga viner, oh!), gick derpå ut att dricka mitt morgonkaffe, men stöter tvärt på moster Malla med sina fem döttrar, den ena fulare än den andra. De kommo rusande mot mig med andan i halsen och ropade: »söta Hakon», sa' moster — »har du», sa' Leontine — »inte skaffat», sa' Petronella — »oss biljetter», sa' Concordia, — »till konserten», sa' Agneta — »i morgon?» sa' lilla Kunigunda. »Nej, för sju svedda — jaså, ursäkta, lilla moster, att jag svor! — det har jag ju glömt!» — »Ja, det liknar dig då», voro alla »nosingarna» nog chikanösa att skrika i korus. Och nu var det att luffa på fastande mage och törstande tunga till biljettkontoret och stå der en god stund och trängas — och inte få ett skapandes dugg, mer än söndertrampade liktornar. När min tur kom, voro nämligen alla biljetterna slut, men jag förmådde dock lyckligtvis en biljettmånglare, att imot 100 procents provision »öfverlemna» mig sina sex biljetter (annars Gud nåde mig för moster!); jag störtar upp till gumman med segertroféerna i mina händer, ropande: »moster är räddad! Jag har biljetter!» — och blir mottagen med ett: »Gud, hvad du har dröjt länge, kära Hakon, vi ha just nu dukat af frukostbordet!»

Jo, nog var det trefligt alltid! Ut igen för att om möjligt få i mig den välsignade matbiten, så upp på embetsrummet, der jag hemsökes af en välvillig vän, som begär en liten försträckning »bara på 8 dagar».

»Har inga pengar, goda bror, för tillfället!»

»Åh, med dina relationer, nog kunde du skaffa mig lumpna 50 rdr!»

»Ja, goda bror, men ser du ....»

Digitized by Google

»Se så, inga *men*, gå du, så skall jag säga, att du kommer strax igen!»

Så får jag luffa och vigilera. Och det brukar hända esomoftast. Kommer jag då tillbaka och lemnar det begärda, så kan det nog hända, att han säger »tack», men det är inte mer heller. Men ve mig, om jag inte har kunnat skaffa några pengar! Mummel om otjenstaktighet, oginhet, ovänskap, med mera på »o». Och har jag lånat honom, så händer då 9 gånger af 10 att han inte passar på dagen, utan mankerar mig, och jag möjligen i min tur andra; man får rykte om sig för oordentlighet i affärer. Skulle jag då i största ödmjukhet kräfva den unge mannen — mycket fint, förstås — så ger han mig en blick, en blick, som tycks säga: »jo, tockna äro vännerna nu för tiden, kräfva mig för 50 krisch!»

Jag vill fråga, om detta är chikan eller ej?

Sedan *min vän* lånaren är tillfredsstäld, skyndar jag mig till mitt arbete, men blir varse ett bref, som postvaktmästaren lemnat in under min frånvaro. Det är från min syssling Agamemnon Y. på landet. Han ber mig uträtta några »småkommissioner». »Det brådskar inte», skrifver han, »blott jag får sakerna i öfvermorgon». Men som morgondagen är en söndag, måste jag redan samma eftermiddag ut i bodarne för att köpa upp småsaker åt den rara Agamemnon. Ändtligen är jag fri, klockan är 8. Jag gläder mig i andanom åt assessorskans delikata omeletter och assessorns superba Chateau d'Yquême. Jag skyndar hem för att kasta på mig svarta fracken, men finner en biljett på bordet. Jag öppnar den och läser:

»Bästa bror!

Jag har varit och sökt dig 2 gånger; jag ville nämligen låna din frack för en bal hos grosshandlar N., enär min skräddare narrat mig. Då du ej var hemma. tog jag mig friheten låna den i alla fall, säker på att

Digitized by Google

du ej skall misstycka det. Det är för resten förargligt, att du aldrig kan hålla dig hemma, men lyckligtvis släppte din städerska in mig.

Vännen *Joakim*».

Hvad var att göra? Gå utan frack? Omöjligt!

Jag vinkar upp ett stadsbud, ber honom gå till assessorn och helsa, att jag fått tandvärk och således är hindrad, går efter en stund förtretad till sängs, gjutande en tår vid tanken på omeletterna och vinet, som jag aldrig fick. Men ännu i sängen ingen ro! Städerskan kommer in och säger, att det är bud från min farbror Polykarpus, om jag ville komma hem till honom och spela »bezique»; han lider nämligen af gikt, gubben farbror. Och hvad gör hans tjenstvillige brorson? Han kläder naturligtvis på sig och spelar »bezique» till kl. 2.

Jag vill ej ens nämna sådana småsaker som att mitt bibliotek befinner sig i ett fragmentariskt skick, på grund af de många lån, hvarmed mina bekanta hugna det, ej tala om, att min dörrmatta slites ut af alla »tjenstsökande» och mina sulor nötas för att skaffa slägtingarne biljetter till riksdagsläktaren, ej skänka en flyktig tanke åt att min bästa tid går förlorad med att hemta porträtter hos fotografen för utom staden boende, — det anförda må redan vara nog för att läsaren må kunna göra sig ett begrepp om, hvad »en tjenstvillig herre» lider.

Jag vill sluta med att visa, huru jag för öfrigt blir bemött, om jag någon gång försummar mig. Det var så, att jag en tid var inackorderad hos en fru, som hade några döttrar, och det var inte utan att jag svärmade litet för den yngsta, Florentine, en näpen unge på 17 år. Nu behöfde fröknarna jemt och ständigt mönster för sina broderier, och jag ritar, skam till sägandes, just inte så illa. Jag erbjöd derför en

Digitized by Google

söndagsförmiddag min hjelp och utförde arbetet till allas belåtenhet. Nästa söndag likaså. Så fortfor det en tid, man pratade väl i början om det stora besvär, man förorsakade mig, etc., men snart upphörde det, och man begärde sedan hvarenda söndag min hjelp, utan några komplimenter. En söndagsförmiddag råkade jag på några glada själar och glömde totalt bort mina mönster. Men ni skulle blott sett, hvilka omilda blickar, jag fick från alla fröknarna, ända från den till »en viss ålder» komna Beate-Sophie och ned till lilla Florentine. Och på mina frågor endast sådana der trefliga svar som: »jaså», »åh, nej», »är han det», »jaha»; kanske någongång ett »ja»; men det vet jag, att hade jag nu friat till lilla Florentine, hade hon säkert svarat med ett klart »nej!»

Och värre chikan kan jag ej gerna tänka mig!

Har jag nu inte rätt, mina damer och herrar, om jag säger till min blifvande lilla Thor: »blif aldrig för tjenstvillig, min gosse!» — eller hur? Jag bara frågar, jag.

Digitized by Google

Innehåll.

Sid.

Också ett företal.

Grannar imellan. Teckning af Sylvia . . . . 1.

Brukspatronen. Poem af Paul-Louis . . . . 34.

Huruledes Ajax blef fotograferad. Visa med illustrationer . 35.

En »Lumbye-lock» och ett par nätta stöflar. Bagatell af Anton Blom . . . . 41.

Vingårdabalk. Parodi af Nasus . . . . 53.

Mönstergiltiga kärleksbref . . . . 55.

Mannen. Skåltal af Harald . . . . 57.

Karnavalsfest . . . . 61.

Studier. Poem af Moje . . . . 65.

Gudsmannen i sin prydno. Af Ero . . . . 68.

»På eviga minuten!» Poem af Harald . . . . 71.

En hjertans kär. Poem af K. . . . . 73.

Upsalaminnen . . . . 75.

Almas julminnen. Poem af Julie Å. . . . . 79.

På gatan. Med illustration . . . . 81.

Af en slump. Skiss af K. . . . . 82.

Två lärgossar. Med illustration . . . . 86.

Riddar Schönjuvel. En historia med 14 illustrationer . . . . 87.

Hårdt mot hårdt. Poem af Ingen . . . . 95.

Modern blygsamhet. Af En . . . . 97.

Bonden och Söndags-Nisse. Tillegnan af Wilhelmina Stålberg . . . . 100.

Lilla kusin. Pennteckning . . . . 102.

Morgonfjesket. Poem af Zéro . . . . 105.

Grafskrifter. Samlade af Olof E. . . . . 107.

Digitized by Google

Sid.

Den ... olösa. En bit prosa af A—st . . . . 110.

Gäddan och Gösen. Ballad, med 12 illustrationer, af Basil . 113.

»Modernt» och »passande». Poem . . . . 126.

Ett original . . . . 128.

Flanören. Studier af Henry . . . . 130.

Chikaner. Skiss af Hakon Jarl . . . . 134.

Dryckessång. Qvartett af Nasus.

Digitized by Google

Digitized by Google

DRYCKE

ORD och

NA

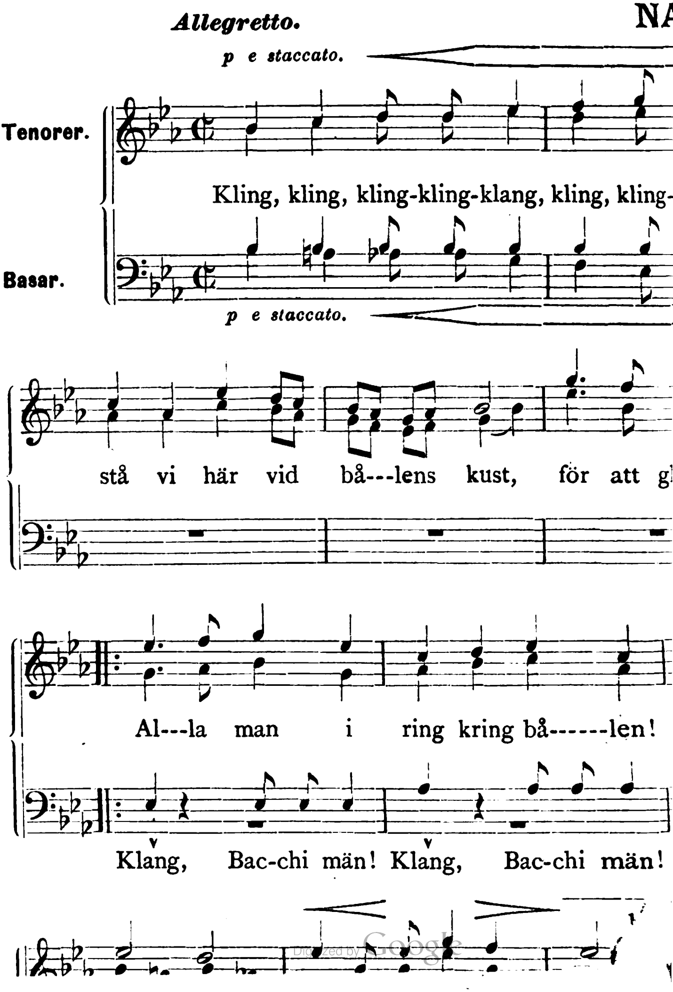

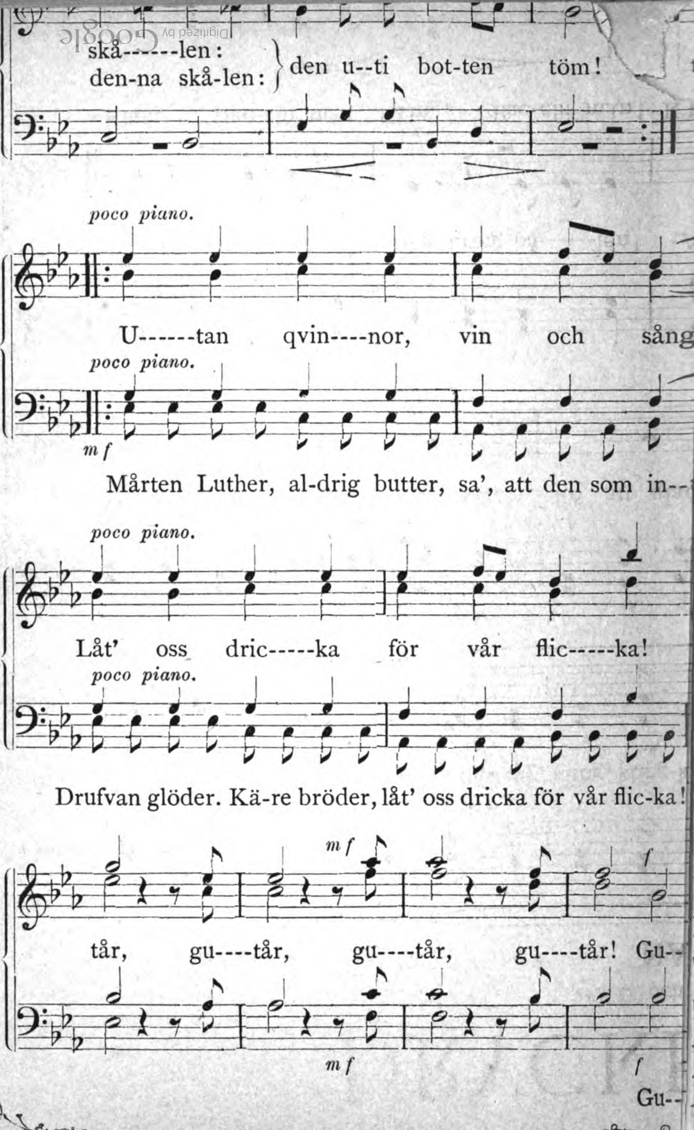

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Pris 1 Rdr Rmt.

Digitized by Google